

MAGYAR LAPOK

HUNGARIA BUDAPEST 15'

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Angol hiradás szerint Ribbentrop német külügy- miniszter Londonba utazik

**Közvetlen tárgyalásokat kezd az angol kormány elnökével
és külügyminiszterével Németország követeléseiről. Enyhült
a helyzet a danzigi kérdésben**

Londonból jelentik: A *Daily Sketch* jelentése szerint Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter rövidesen Londonba látogat, hogy Chamberlain miniszterelnökkel és Lord Halifax külügyminiszterrel Németország követeléseiről tárgyalásokat folytasson. A lap szerint a látogatás eszméjét olyan magasrangú személyiség vetette föl, akinek az angol-német jóviszony kialakulására irányuló erőfeszítéseit Berlinben és Londonban egyformán tisztelik.

**A lengyel kormány nem küldött jegyzéket Danzig város szenátusához.
Hitler látogatása a szabadvárosban**

Varsóból jelentik: Hétfőn este varsói illetékes helyen megerősítették, hogy a lengyel kormány semmiféle levelet nem juttatott el a danzigi hatóságokhoz. A lengyel kormány állásfoglalása csak akkor következik be, amikor az a tárgyban Varsóban, Párizsban és Londonban folyó diplomáciai tárgyalások lehetővé teszik az összes szükséges elemek egybevetését.

Keddre Varsóba várják Lengyelország londoni és washingtoni követét és a varsói francia nagykövetet. Hitler danzigi látogatásának hírére sem Varsóban, sem Danzigban nem erősítették meg. Annyi bizonyos, hogy Danzignak csak akkor kellene a látogatást Varsóval közölnie, ha Hitler mint a német állam feje látogat el Danzigba. Egyébként csak mint a nemzeti szocialista párt vezérére látja vendégül a szabadváros. Hitler különben 1932-ben már járt Danzigban.

A lengyel közvéleményben az utolsó huszonnégy óra alatt érezhető enyhülés állott be. Ez nem utolsó sorban annak tulajdonítható, hogy időközben a lengyel kormányhoz magá-

tól a német birodalmi kormánytól érkezett hivatalos értesítés, mely közölte a „Königsberg” cirkálónak augusztus 25-ikére Danzigba történő látogatását. Ezt úgy veszik, mint Németország részéről való diplomáciai figyelmet Lengyelországnak a danzigi bejárónál való felségjoga iránt. A lengyel hangulatenyhülésnek egyik jele az, hogy a lengyelek elhalasztották egy németellenes film bemutatását s a helyettes külügyminiszter fogadta a varsói német nagykövetet.

**Francia-lengyel megbeszélések arról,
hogy mi legyen Varsó magatartása
Danzig iránt**

Párizsból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter hétfőn tárgyalást folytatott a Varsóba induló varsói francia nagykövettel és a párizsi lengyel nagykövettel is. A tárgyalásokkal kapcsolatban diplomáciai körökben úgy értesülnek, hogy azok a lengyel kormányban Danzig iránti viselkedéséről szóltak. Eddig a lengyel kormány még nem tett lépéseket a danzigi szenátusnál és így a danzigi helyzet egyelőre még nem változott.

**A danzigi szenátus szükségrendeletet
adott ki a polgárok munkába hívásáról
és a külföldi törlesztések megszüntetéséről**

Danzigból jelentik: A szenátus törvényrendeletet bocsátott ki, mely felhatalmazza a munkahivatalt, hogy a szabadváros polgárait — az idegeneket kivéve — munkára hívja be. Azokat, akik a felhívásnak nem tesznek eleget, pénz- és illetve börtönbüntetéssel sújtják.

A danzigi bank közli, hogy további intézkedésig megszüntették a külföldi kölcsönök kamat- és fizetésszolgáltatásainak átutalását.

Érdekes külföldi látogatások Berlinben

**A bolgár miniszterelnök és a magyar vezérkari
főnök utazása a német fővárosba**

Szófiából jelentik: Kioseivanoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter feleségével és leányával együtt s több magasrangú külügyi tisztviselő kíséretében hivatalos látogatásra Berlinbe indult. A látogatás azon a címen történik, hogy a bolgár kormány viszonzni kívánja Neurath báró egykori német birodalmi külügyminiszternek még évek előtti Szófiában tett látogatását. A bolgár felhivatalos lap külön kiemeli, hogy Kioseivanoff Berlinbe utazása nem jelent semmiféle olyan állásfoglalást, mely Bulgáriának bármelyik világhatalmi tábor-

hoz való csatlakozásaként lehetne magyarázni. A bolgár államférfi a berlini út megszakításával kedd reggel Belgrádban kiszállt, hogy megbeszélést folytasson Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszterrel.

Budapestről jelentik: Verth Henrik, a magyar honvédelmi vezér főnöke, egy vezérkari ezredes és egy őrnagy kíséretében Berlinbe utazott. A magyar honvédezerkari főnök tudvalévően a német hadvezetőség meghívására utazik Berlinbe, ahol néhány napot tölt és megtekintti a hadgyakorlatokat.

A béke eszménye és a gyermekért való élet

A csikszeredai és csiksomlyói katolikus nagygyűlés befejező napján Csikeomlyóban, a többszázados kegyelet által körülvevő nagyhirű bucsujáró helyen volt az a diszgyűlés, mely összegezte a három napig tartó összesereglés tanulságait és üdvös elhatározásait. Tegnap számban már beszámoltunk e diszgyűlésről. Ezuttal még kiemeljük, hogy a diszgyűlés elnöki megnyitójában Pacha Agoston jászvári püspök a béke eszményéről szólott, s nagyon megragadta a közönség figyelmét, ahogyan a gyermek alakját a társadalmi megújulás világitásába odaállította. A diszgyűlés zárószavainban pedig Fiedler István szatmár-nagyváradai püspök szólott Isten szeretet-országáról, s abban a gyermekért való élet üdvös utjáról.

A két főpásztor beszédét szükségesnek láttuk szövegszerűen is közreadni.

**Pacha Agoston püspök
megnyitó beszéde:**

Az első szót az Ur Jézus Krisztus adja a számba, aki így oktatott minket: „Amely házába bementek, először azt mondjátok: Békesség-e háznak.” Föltámadása után következetesen így köszöntötte apostolait: *Békesség nektek.*

A nagy háború idején nem volt gondolat és érzemény, mely után az emberiség annyira áhítozott volna, mint a békesség adománya s áldása után. Akárcsak a bilincsbe vert ember — annak is ilyenkor támadnak legszebb gondolatai és eszméi a szabadságról.

Azóta meg nincs gondolat és eszmény, melyet teóriában és praxisban annyiszor és annyira félreismertek és félremagyaráztak volna, mint a békesség ideálját és kincsét.

Halljuk, olvassuk és tudjuk, hogy népek és nemzetek keresik és költöztetik a békét. Egyesek megnemtámadási szerződésre lépnek egymással. De a világ tudja, hogy a megnemtámadási szerződés csak addig van érvényben, amíg éppen meg nem támadják egymást. Mások meg mikor szerződésre lépnek, élesen hangsúlyozzák, hogy ez a szerződés csak az általános békét akarja szolgálni s a világot s irányul harmadik hatalom ellen. Vannak, akik a szövetekezések és szerződések ily értelmű záradékában nem hisznek.

Népek és nemzetek sorsa, a világbéke ügye nem tartozik ezen nagygyűlés problémái és feladatai közé. De azért szóljunk mi is a békéről. A mi gondolataink más tájakon járnak, mi másutt keressük a béke ideálját.

Mi azt a békességet keressük, melyről az Ur Jézus így szólott: „Békességet hagyok nektek: nem mint a világ adja, adom én nektek.” Békessége legyen minden keresztény katolikus háznak, minden keresztény katolikus szívnek. Békességben éljünk Istennel, azaz: tartsuk meg az isteni törvényeket, teljesítsük az Isten akaratát. Békességben éljen az ember önmagával, a maga lelkiismeretével, békében éljen a családjával és minden felebarátjával.

Az Ur Jézus békességével, a békesség eme fontos gondolatával, melyet a világ nem adhat s el se vehet tőlünk, köszöntöm a nagygyűlést és köszöntekek mindnyájaitokat, kik közelből-távolból idejöttetek erre az ünnepi alkalomra.

Azért jöttünk ide, hogy mimagunk előtt és ország-világ előtt megvalljuk a mi katolikus hitünket. Ez volt az édesapám, az édesanyám hite, ebben neveltek, így akarok élni, így akarok meghalni.

Azért vagyunk itt, hogy egymáson épüljünk, egymás példáján okuljunk.

Azért vagyunk itt, hogy egymástól tanuljunk és megtudjuk, mi a tennivaló és hol vannak az eszközök, melyek a cél elérésére alkalmasak. Több szem többet lát.

Bölcs és szerencsés gondolat volt a nagygyűlés célkitűzése: *Krisztus és a gyermek*.

Sok mindennel próbálkoznak azok, kik az emberiség sorsát intézik és váltig keresik az ezerjófűvet, mely az emberi nem bajait orvosolja. Egy nagy államférfiú mondotta: Ha rosszul gombolom be a kabátomat, ki kell azt egészen gombolni. Aztán előlről kezdem a begombolást s így jutok rendbe. A társadalmi megújulást, a gyógyulási procedurát, a teljes helyre- és talpraállást is így érjük el: *kezdjük el a gyermeknél!*

Mintha a szemünk láttára megújulna az evangéliumi jelenet. Kézen fog az Ur Jézus egy gyermeket s odaállítja a versengő apostolok közé, vagy mondjuk: az egymást fenyegető és támadó, az egymást öldöklő és gyilkoló népek közé, vagy akár ha ideálisan a nagygyűlés kellő közepébe s azt mondaná: „Bizony mondom nektek, ha meg nem változtok és ilyenek nem lesztek, mint ez a gyermek, nem lesz békesség, nem mentek be a mennyek országába.”

Keresztény katolikus apák és anyák! Ugy fogadjátok a kicsi csecsemőt, mint az Isten akaratát; és annyiszor fogadjátok, ahányszor az Isten nektek rendelte. Ugy neveljétek a gyermeket, hogy nőjön és gyarapodjék — akár csak a gyermek Jézus — Isten és ember előtt való kedvességben.

Mélyeséges hittel és gyermeki odaadással nézünk Európa legöregebb trónjára, az apostoli Szentszékre s annak legifjabb koronás fejére, *XII. Pius pápára*. Így adunk kifejezést a nagygyűlés hitének, a mi erősségünknek és reménységünknek.

Mély tisztelettel és alattvalói hűséggel gondolunk Románia királyi trónjára és bensőséges szeretettel köszöntjük a mi királyunkat, *II. Károlyt* és a trón várományosát, *Mihály vajdát*.

Tisztelettel köszöntjük a *magas kormány* képviselőjét. Ez a nagygyűlés arról tesz tanúságot, hogy mi ragaszkodunk apáink hitéhez s annak intézményeihez. Mi gyakorolni akarjuk ezt a hitet a lelkiismeretben, odahaza a család-

ban, a templomban s egyuttal Románia nyilvános életében.

Tartjuk magunkat a Krisztus parancsához: Adjátok meg a császárnak azt, ami a császáré s ami az Istené, az Istennek.

Arra kérjük a kormány képviselőjét, sziveskedjék a kormánynak megjelenteni, amit itt lát és tapasztal. Hogy mi katolikusok, amint hű követői vagyunk szent hitünknek, egyben hűséges fiai vagyunk a mi hazánknak, Romániának. Ezért kérjük a magas kormányt, hogy legyen irántunk bizalommal s ehhez képest támogassa a mi egyházi, iskolai és kulturális törekvéseinket.

Isten hozta miközéink!

Köszöntöm az én *püspöktársaimat*, testvéreimet az Ur Jézus Krisztusban. Köszöntöm a *nyájakat*, a Krisztus Jézus vére árán megváltott bárányokat. Köszöntöm a *lelkialyákat*, a nyájak őrző pásztorait.

Istennek áldása legyen ezen az ünnepi gyűlésen. Isten áldja meg a mi tanácskozásainkat és elhatározásainkat. Isten áldja meg mindnyájunk jó szándékát, amellyel a földi országot s az Anyaszentegyházat szolgálni s az örök üdvösséget megérdemelni akarjuk.

Fiedler István püspök zárószavai:

Az Ur Jézus evangéliuma — mondta a főpásztor — megváltoztatta a föld színét. E csodálatos átalakulást a szeretet nagy parancsolata teremtette. Az Ur Jézus tanította, hogy Isten a szeretet és hogy földi életünknek csak akkor van értéke, ha Isten szeretetében megszentelt életet élünk. A megkeresztelt ember a megszentelő kegyelem állapotában minden jó cselekedetével természetfeletti érdemet szerez és dicsőíti Istent. Ily megszentelt nemzedék földi élete a szeretet himnusza lesz, mely az angyalok körülsával szünet nélkül zengi: szent, szent, szent a seregek ura Istene!

Krisztus egyházában, a nagy szeretetországban a gyermeknek megkülönböztetett helye van.

Jézus szívéből fakadó szavak szent fényvel árasztják el a bölcsőt és gyermekszobát: „Aki befogad egy ilyen kisdedet az én nevemben, engem fogad be”. (Mt. 18, 5.) „Hagyjátok a kisdedeket hoz-

zám jönni, mert ilyeneké a mennyek országa”. Mk. 10, 4.)

A házasság szentségét is azért rendezte az Ur Jézus, hogy a gyermek részére szent szeretetben élő és megszentelt szülőket biztosítson. Mikor mostanában oly sokat várunk a gyermek ellen, a Katolikus Anyaszentegyház az Ur Jézus parancsolata szerint a gyermeki lélek megmentésére szent mozgalmat indít, nemcsak tanítással és buzdítással, hanem a természetfeletti lelki kincsekkel, az imádság, hőjt és alamizsna segítségével siet a gyermek megmentésére. Ilyen szent munka volt a katolikus nagygyűlés is. Szentül remélhetjük a Szentséges Szív áldását erre a munkánkra.

Mikor a nagygyűlés minden tagját és népünk minden családját erre az állandó szent munkára felhívom, arra is kérem, nyujtsanak engesztelést a gyermek ellen elkövetett bűnökért. Befejezésül kérem az elnöklő püspök urat, hogy áldjon meg minket.

Ezzel az áldással indult haza a sok ezer résztvevő, hogy munkás hétköznapjaira Isten örökös szeme vigyázzon.

Hétfőn elindult Szatmárról az első utasszállító repülőgép

Saját tud. Jelentettük, hogy a LARES légi-forgalmi társaság járatait Szatmárig meghosszabbította. Az első utasszállító, kétmotoros, modern kényelemmel és biztonsági eszközökkel felszerelt repülőgép, amelynek értéke hatmillió lei, szombaton este érkezett meg a szatmári légikötőbe, ahol a hatóságok fejei várták. A gép az előkészítéseket és az ujságírókat sétárepülésre vitte a város fölé. Az első menetrendszerinti járat hétfőn reggel hét órakor indult el Szatmárról és 45 perc múlva simán szállott a szamosfalvi repülőtéren. Szatmárról hétfőn, szerdán és pénteken indul repülőgép utasokkal és postával. Az utasokat Szamosfalván a bucaresti repülőgép várja. A Szatmárról elindult utas délelőtt fél 10 órakor már Bucurestiben van. Bucurestiiig a jegy 1500 leibe kerül, tértíjegy ára 2700 lei. Szatmárról Aradra, Balicibá, Belgrádba, Budapestre, Ceteata Albára, Kolozsvárra, Constantára, Galatira, Prágába, Marosvásárhelyre, Velencébe és Zágrábra viszik az utasokat. Kolozsvárig 680 leibe kerül az út, odavissza 1224 lei.

Ne ölj!

Irtó: Dévald László

Bondor Péter vegyész-mérnök az ablakhoz lépett. Félresimította fáradt homlokáról a haját. Eltolta az ablak üvege elől a függőnyt és kitérte az ablakot, melyen beözönlött a tavasz. Ott táncolt vidáman a napsgár az ablak fényes üvegablakján. Fényfoltot vetett a padozatra, majd egy merész szökéssel tovább táncolt az asztalra. Megcsillant az apró lombikok, görcsövek, üvegek és fiolák tömegén és egy régi metszett üvegvázaról szivárványt vetett a fehér papírlapra, mely csodás pasztellezzel áthúzta az apró betűk és számok seregét.

Bondor Péternek drága kincs ez a betűsereg. Ugy ólelgeti most is tekintetével, simogatja, gyönyörködik benne, nem győz betelni velük. Vidáman dúdol magában és olyan jókedvű, mint az iskolából kiszabadult pajkos gyermek. Most arréb tolja a metszett vázát és a keskeny szivárványcsík lecsúszik a papírlapról.

Itt van tehát végre előtte a sokat kutatott képlet! A mérgező gázok legtokéletesebb összetétele, a modern vegyészeti diadala, mellyel minden fel fog forgatni a tudományos világban és a hadászatban. Csak egy tiz köbcéntis fiola és egy négyzetkilométernyi területen minden élőlény megsemmisül... És ezt ő fedezte fel, Bondor Péter hosszas, komoly kutatás után. Mennyi álmatlan éjszaka, mennyi fárasztó, verejtékező idegeket tépő próbálkozás. Sokszor mintha már minden szertefoszlott volna. És ma minden különösebb elmélyedés nélkül könnyedén megoldotta a nehéz problémát. Híres és gazdag ember lesz, a külföldi lapok is méltatni fogják az új magyar felfedezőt és korszakalkotó tanulmányát. Milyen boldog lesz édesanyja, ha ezt megtudja. Nem kell többé szülőjezen élnők. Először is őt küldi el egy nyaralóhelyre, mert nagyon rátér.

Kivette zsebéből az órát, még csak négyet mutat. Egy óra múlva már akár jelentkezhet is a hadügyminisztériumban annál a tanácsosnál,

aki olyan nagyon bízik az ő sikerében és aki állandóan biztatta, ha néha elkeseredett a sikertelenségek felett. Mily boldogan fog most elébe állni. Az eddigi próbák is mind ömlelt állottak, de most ez újabb felfedezése után sikere lesz és mily elismerés.

A találmányával szerzett összeget majd bankba fogja tenni... és már maga előtt látja kis villáját, szép fiatal feleségét... És igen, lesz egy kis fia is... Eleven, vaagyuró, nagy okos szemekkel. Persze ha megnő, majd ő is mérnök lesz...

Mosolyogva fogta magát rajta a gyermekes ábrándokon. Kikönyökölt az ablakba. Nézte a nyüzsgő embereket. Vajjon alkotott-e valamelyik közülök örökbecsűt, vagy csak mind törtető, egyszerű átlagember? És elnézőleg tekintett le rájuk.

Benyitott a szomszéd kisérleti szobába. Nehéz közzéllát lepte meg, kitérte is az ablakot. A betódult napsgár megvilágította a desztilláló-készüléket, a rendetlenül szétszórt géprészeket és átölegette fényásvokkal az apró chamotta retortákat. Mindig azt hitte, ha próbálkozásai eredménytelennek tünnek, hogy a régi típusú kis chamotta retorták az okai. Most felment ám az áziójuk! Egy kezébe akadt porronggyal gyöngéden áttörölte őket.

Átöltözött és már lent is volt a járdán. Még bőven volt ideje a így kerülő úton indult el. Ugy érezte, mintha nem is a régi ember lenne. Töle tudóval szívot a tavaszi és boldog volt, teljes mértékben boldog. Szeretett volna futórezni, mint a mellette elurranó koszos kis suszterinac. Milyen szépek a nők! Milyen parfümök és üdék. Most jobban megnézte őket, mint máskor, azért mégis úgy gondolta, hogy ő szerényebb, komolyabb feleséget fog választani, nem ilyen feltűnő divathabut, mint a legtöb.

Az utca mezején ráköszöntek:

— Szervus, cimborá.

Felrezzent ábrándjaiból és örömmel maga előtt régi iskolatársát, Havas Bélát.

— Te vagy az Bélám? — üdvözölte lelkesen. — Nem is igen változtál, pedig már régén nem találkoztunk.

— Te is a régi maradtál cimborá. Itt élsz a városban?

— Igen, már évek óta.

— Megnősültél?

— Még nem tehettem, édesanyámat is segítenem kell. No de azt hiszem, a mai naptól kezdve minden másképp lesz majd.

— Csak nem nyerted meg a főnyereményt?

— Sokkal többet Bélám, az egész világ ismerni fogja nevemet.

Havas csodálkozva nézett barátjára:

— Ide hallgass, felfedeztem a legtokéletesebb hatású mérgező hadigázt. Az én szénmonoxidon szabad levegőn is oly gyorsasággal férkőzik a vörös vérszettek hemoglobinjához, mint az eddigiek zárt levegőn.

Bondor a várt elismerő öröm helyett komor megdöbbenést látott barátja arcára húzódni.

— Te mérgező gázokat kutatsz?

Bondor értelmetlenül nézett volt osztálytársára.

— Te nem élted át Péter a háború borzalmait!

— Igen, én egy évvel fiatalabb voltam korosztályotoknál és így nem vittek el az iskola padjai közül. Pápaytól tudtam meg, hogy te szerencsésen hazakerültél, de többet azóta sem hallottam rólad.

— Magam is azt hittem, hogy egy-két gránát-szilánk nyomával megúsztam a piavei és isonzi borzalmakat. De bizony nem így történt. Alig hogy megnősültem, egyszer az íróasztalomnál dolgozva idegrohamot kaptam és azóta ez szinte kéthetenként megismétlődik. Ilyenkor nem vagyok eszméletnél és lázasan kommandirozok az olasz fronton. Betegségem az isonzi mérges moceárgázok és az átelt szörnyű izgalmak okozták... Természetesen a részvénytársaságtól, ahol alkalmazva voltam, elbocsátottak, hiszen többnyire olyankor váltam egy-két napig használhatatlanná, amikor a legnagyobb szükségem lett volna rá.

— Szegény Bélám, akkor most miből éltek?

— Azóta csak otthon végzek különböző cégeknek könyvelési munkát, feleségem pedig angol órát ad egy-két rakoncátlan gyermeknek.

Több csehországi város képviselő-testületét feloszlatták

Prágából jelentik: Neurath báró, fővédnök elrendelte Budweis, Brünn, Iglau, Märisch-Ostrau és Olmütz városi képviselőtestületének feloszlását és a városok közigazgatásának ellátására kormánybiztosokat nevezett ki. A városi tanácsok azonnali hatállyal tartoznak minden hivatali tevékenységüket megszüntetni.

A nyilvánossági joggal rendelkező iskolák nem kötelesek a tandíjnyugtákat felbélyegezni

Nagyvárad. Saját tud. Az utóbbi időben a pénzügyi hatóságok nagyösszegű bírságokat róttak ki a helybeli felekezeti iskolákra azon a címen, hogy a tandíjak fejében felvett összegek után kiadott nyugtákat nem bélyegezték fel. Az iskolák vezetősége egyöntetűen azon a véleményen volt, hogy a nyilvánossági joggal rendelkező középiskolák, tekintet nélkül arra, hogy az állami, vagy felekezeti, nem kötelesek az ilyen nyugtákat felbélyegezni. A pénzügyi hatóságok ezt nem vették figyelembe és többek között a helyi „Immakulata” leányiskolát is 58 ezer leire bírságolták meg. Mint iskolafenntartó, — a bírság ellen a római katolikus püspökség adott be felebbezést a törvénytöréshez. A tárgyaláson a püspökséget dr. Dévald László képviselte. A tárgyalás folyamán a törvénytörést dr. Hoványi—Pop Augustin tanácsa helyt adott a felebbezésnek, a pénzügyi hatóságok által kirótt bírságot megemléstette és kimondta, hogy a nyilvánossági joggal rendelkező középiskolák nem kötelesek a tandíjbefizetést igazoló nyugtákat felbélyegezni.

A déva-telepi új „Szent Antal” templom javára, a templomépítő-bizottság megbízásából Szabó Dömjén dévai ferences atya egy imakönyvet adott ki. — Az imakönyv

„ÉGI LÁNG”

címmel jelent meg. 629 oldal. Ára: 150 lei. Mivel ezen imakönyv tisztáza jövedelme az említett templom javát szolgálja, Istennek dicsőségét hirdeti és páduai Szent Antal tiszteletének állít emléket az, ki minél hamarabb beszerzi. — Kapható lapunk kiadóhivatalánál is.

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

Bizonytalanság a moszkvai tárgyalásokban

A szovjet hármasszövetséget akar

Londonból jelentik: Londoni szovjet körök hangoztatják, hogy azok az angol javaslatok, amelyek az angol megbízottak szombaton nyújtották át Molotov külügyi népbiztosnak, kimondottan kedvezőek. Az United Press szerint még a hét vége előtt létrejön a végleges megegyezés.

Párizsból jelentik: A moszkvai angol és francia megbízottak legutóbbi megbeszéléseiről Párizsba még nem érkezett semmi hír. Ezen a megbeszélésen kellett volna Molotovnak a szombaton átadott angol-francia javaslatra a szovjet választ átnyújtania. Párizsban remélik, hogy a szovjet-válasz előrehaladásról tesz majd tanúságot. Ezzel szemben a Londonban elterjedt hírek szerint a szovjet-válasz határozott kérdést tartalmaz az angol és francia kormányhoz, hogy hajlandók-e hármasszövetséget kötni, vagy sem. A Reuter szerint a szovjet-válasz átvétele után újabb eszmecsere várható. A British United Press viszont úgy értesül, hogy a moszkvai francia és angol nagykövét ezúttal már a végleges szovjet-választ kapja meg.

Korai hírek az angol kormány átalakulásáról

Londonból jelentik: Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el Angliában és a kontinens poli-

tikai köreiből, hogy az angol kormány kibővítése küszöbön áll. A kormány új tagjaként Edent és Churchillt emlegetik. Ezzel a hírrel kapcsolatban a Reuter-iroda parlamenti szerkesztője a következőket állapítja meg:

— Az a gondolat, hogy Eden a kormányban helyet kapjon, jelenleg nem látszik valószínűnek. Churchill belépése csak az esetben történik meg, ha Chamberlain bizonyos válságos helyzet következtében a kormány átalakítását határozná el. Mindaddig azonban az angol kormányban semmiféle újjáalakítást nem vettek tervbe.

A török tengerszoros angol főparancsnokság alatt

Istanbulból jelentik: A Londonban folyó angol-török katonai megbeszélésekkel kapcsolatban itt úgy tudják, hogy a tengerszoros-védelmi főparancsnokság kérdését vitatják meg. Minden jel arra vall, hogy Anglia háború esetére magának akarja fenntartani a főparancsnokságot és Törökország valószínűleg eleget tesz ennek a kívánságnak.

— Emlékszel Béla, a régi diáktérvek? — szólította keserűn Bondor.

— Azért valamit beteljesült — mosolyodott el Havas. — Te Péter, van egy kicsi fiam. Aranyos szép gyermek, harmadik elemista. Ő a legjobb tanuló az osztályban — és felesillant Havas szeme büszkén, boldogan. — Azért már jó, hogy itt a tavasz és megúsztá a telet meleg kabát nélkül. A két régi barát még elbeszélgetett, majd megadták egymás címét és elváltak.

Bondor kiért egy virágos tere. Kábult volt a feje, lüktetett a halántéka és nagyon nehéz lett a szíve... Szegény Havas és hányan vannak, százán és százán...

Hirtelen találmányára gondolt és végtelen tömeget látott maga előtt, csupa szánalmas, nyomorék, siránkozó, özvegy, pityergő árva és felé tekintenek mind, mind vadión, ezenvedőn... Havas Béla is ott áll közöttük... és még sokan a régiek közül, valamelyik most felé kiáltja:

— Gyilkos!...

Bondor szinte ösezeroskad az önvád súlya alatt.

Most hirtelen mint kisdíákot látja magát Havas Bélával egy padban. Péter Bálint magyarázza:

Az ötödik parancs: ne öl! Létünk határait egyedül Isten szabhatja meg...

— Isten?!... Isten!... és Bondor Péter vegyszermérnök szenved határtalanul, mintha az előbb nem is ő érezte volna, hogy mily szép az élet.

Hirtelen órájára néz. Most már csak holnap mehet el a tanácsos úrhoz. Vagy mi lenne, ha el se menne? De akkor a kis villa, édesanyja kényelme, a kiszínezett jövő?! Mind, mind csak álom... Hogyan is lehet ilyen gyenge? Előbb hazamegy és majd gondolkodik rajta. Szédelegve indult hazafelé.

Ismét nem vette észre a mellette elsuhanó parfümös asszonyokat. Egy rikkancsyerekek szaladt el mellette. Tele torokkal kiabálta:

— Borzalmas vérfürdő a spanyol hadszíntéren! Madridot bombázzák! A lakosság kétségbeesve menekül!

Lüktető halántékkal loholt tovább... Egyszerre fáradtság vett rajta erőt és felezált egy villamosba. Sokan voltak benn. Eppen csak egy hely volt üresen, ahová leülhetett.

— Legyen szíves uram, adja át a helyét — rázta fel forrongó gondolatai közül a kalauz — ennek a hadirokkantnak.

Bondor felállt és helyt adott egy idősebb férfinak, aki világtalanul meredt maga elé. Egy vézna leány állt mellette, mintha óvni akarná egész kis törékeny lényével. Bondor közömbösen a leány arcába nézett. Meglepően intelligens, megnyerő arc, finom vonások, meleg, mély tüzi tekintet. Halkan beszélgettek a vak férfivel. A leány néha elmosolyodott.

— Milyen kellemes, bájos teremtés — gondolta Bondor és egy percre nem érezte, hogy nehéz a szíve.

A következő állomásnál leszállt. A vak férfit is lesegítette a fiatal leány. Egy hirdetőoszlop mellett megálltak és a leány kutatva vizsgálta a környező épületeket. Bondor már majdnem elhaladt mellettük, amikor a leány félénken utána szólott:

— Nem tudja kérem, hogy melyik épületben van a Rokkant Biztosító Pénztár?

Bondor udvariasan felelt:

— Itt van a szomszéd utcában. Ha megengedik elkísérem oda, éppen szembe lakom vele.

— Nagyon köszönjük — ezólat meg a férfi is.

— Nem vagyok még elég tájékozott ebben a városban — mentegette magát a leány — mindössze pár hete vagyunk itt.

Alig cseréltek egy-két banális gondolatot, Bondor megtudta, hogy a leány most kapott tanítónői állást és hogy a vak férfi az édesapja. Bondornak egyre jobban megtetszett a leány nyíltsága, természetes, kedves lénye. Rövidesen a vak férfi is beszédes lett.

— Bizony a harctéren hagytam szemem világot — mesélte szomorúan. — Eleinte iszonyatos volt. Ugy vágytam látni az éltető napsugarat, a lüktető életet, de helyette csak a háború rémképei elevenedtek meg előttem. Sokszor szinte pattanásig feszültek idegem, de lassan megszok-

tam az örök homályt és amióta leányom felnőtt és mellettem áll, az ő jószágán át, újra élvezem az élet szépségeit.

Arról esett még szó, hogy a belvárosban van kis lakásuk, de ismerőseik és barátaik még nincsenek. Bondor is elmondta, hogy vegyész-mérnök, magányosan él és már ott is voltak a keresett épület előtt.

Hálasan megköszönték Bondor szívesességét. Miután kölcsönösen bemutatkoztak egymásnak, tudja Isten, hogy miért, Bondor Péter engedelmet kért arra, hogy felkereshesse őket.

— Szívesen látjuk — felelték mindketten és a leány arcán őszinte öröm villant át.

Bondor pár perc múlva már otthon volt. Odalépett az asztalon fekvő papírlaphoz. Milyen különös, a betűk és számok most olyan idegenül tekintettek felé. Egy-két órával előtől még boldoggá tették, aztán legutóbb a Hőök teréről nehéz szívvel és gyűlölettel gondolt rájuk, most pedig közömbösnek tűnnek, végtelenül közömbösnek...

Minden különösebb ingadozás nélkül meggyújtott egy gyufaszálat és a papírlap sarkához érintette. Pillanat alatt felcsapott egy éles fény-sáv és a következő percben Bondor Péter már a metszett üvegvezében tartotta a legtökéletesebb mérgezőgáz titkának hamvait.

Aztán odalépett az ablakhoz, a tavaszi szél kiröppentette a hamufoszlányokat és szerteszét hordta. Bondor letekintett a járókelőkre és úgy érezte, hogy mindenki felé mosolyog, mindenki testvére, az ő szürke embertestvére és egyformán vágnak a hétköznapiok békéje, boldogsága és szeretete után.

Könnyű volt a Bondor Péter szíve és tiszta. Felnézett az égre. A nap lemenőbe készült és megvilágította az egyik szembeeső emeletes palotát. Ablakaj vörös lángkévéknek tűntek és hatalmas kapuján ünnepélyesen csillogtak az ódon rézveretek. Most megnyílt a kapu. A vak férfi lépett ki rajta és a leánya. Bondor végigsimogatta őket tekintetével és érezte, hogy ebben a pillanatban eltemette a régi merész vágyakat és romjaik felett már építgetni kezdte az új jövőt és egy meleg otthonát.

Mi ujság? Mi ujság? Mi ujság?

Küzdelem a hívdászakkal. Ellentámadás a hívdászok ellen

Az olyan embernek, aki valamilyen kapcsolatot tart fenn a sajtóval, meg kell barátkozzon azokkal, hogy lépten-nyomon újabb és újabb híreket akarnak tőle hallani. Gyanútlanul megyek az utcán és az egyik kereszteszövegnél belém rohan egy rég nem látott ismerős. Nem is köszön, hanem egyenesen kitémad:

— Mi ujság?

— Semmi, — mondom én, a legigazabb és legtermészetesebb hangon, mire régi ismerősöm úgy tekint rám, mintha utonálló lennék s több szóra már nem is érdemesít, hanem otthagya az utca közepén és mérgesen visszafujja rám a cigarettafüstöt.

De ez még az enyhébb eset. Volt azonban olyan esetem is, amikor a szó legteljesebb értelmében összeszédítak, mert nem tudtam semmi ujságot mondani és egy alkalommal egy nagyon kedves ismerősöm, akit már kénytelen voltam kerülni a hírszomszágáért, merényletet követett el ellenem.

Igen. Heteken át kerített, de valahogy örökre sikerült elmenekülnöm előle. Hol üzletbe, hol kapualjba, hol valamelyik udvarba menekültem és azt hittem, hogy így lassan észhezérek, leszoktatom, de nem így történt.

Egy napon, amikor már vagy háromszor kerülgettem ki, este, úgy tíz óra felé hazajegyeztem. Az utcák néptelenebbek voltak, már csak minden második lámpa égett és én nyugodtan, biztonságosan igyekeztem, amikor egy épülő ház állványzata mellől utánam nyult két sovány, csontos kéz és hirtelen hátra rántott.

Hát éppen nem vagyok ijeszke, de azért valami dühvel vegyes izgatottsággal néztem a támadómra, aki így sziszegett felém:

— Mi ujság?

Ó volt. Az én hetekig elkerülgetett ismerősöm, aki azután egész hazáig kísérőm maradt s nyíltan bevallotta, hogy előre megfontolt szándékkal készült erre a támadásra.

Ilyen zaklatott előzmények után kezdtem komolyan foglalkozni a kérdéssel, hogy miképpen tudnám megelőzni a támadásokat.

— Nem megyek az utcára...? Nem jó.

— Kerülöm az embereket...? Nem jó. Görömbös leszek valakihez? Ez se jó... Végre találtam egy régi háborús regényben egy egyszerű taktikai magyarázatot. „Legjobb védekezés a támadás”. Na, ezt a receptet kipróbálom.

És másnap reggel, amikor az utcán a legelső hívdászszal szembetalálkoztam, holdog mosollyal csaptam le rá.

— Mi ujság?

Nézett. De alaposan megnézett, vagy kétszer vonogatta jobbra és balra a vállát s otthagytott faképnél. Tehát a recept bevált és most már én indultam ellentámadásra.

A kereskedő csak adá- és bélyegközleményeket olvas

A következő áldozatom egy kereskedő volt. Nagy élvezettel kinezott mindig, most én is hasonló érzelmekkel rohantam rá.

— Mi ujság?

— Kérlek szépen... én igazán nem tudok...
— Ugyan, csak beszélj. Ha Te nem tudsz, aki... — Kezdem a saját szavaim, idézni s már majdnem azt mondtam neki, hogy — újságíró vagy, — de utolsó pillanatban fékeztem és ő semmit se vett észre, csak szabadkozott.

— Kérlek, én csak kereskedelmi lapokat olvasok. Bélyegtörvények, új adózási kulesok, szállítási intézkedések. Hidd el ezekkel annyi idő telik el, hogy nem is jut időm ujságot olvasni, vagy rádiózni. Szervusz... Bocsáss meg, vevő jött...
És azóta sohasem kinez az újságért.

A gazda a csomagolóanyagok kéthetes cikkei idézi

A második. Az gazdálkodó volt és ő keserítette meg azokat az óráimat, melyekről azt hittem, hogy a mezőn egyedül töltöttem el. Mint sas csapott reám valamelyik rozs, vagy kukorica vetés mellől s hazáig üldözött.

— Mi ujság? Rohantam rá most én a kérdéssel és pedig olyan határozottan, hogy nem tudott kitérni és két hetes újságcikkeket kezdett magyarázni úgy, hogy kénytelen voltam leinteni s fejére olvasni, hogy retekessomagoló-papírból szedte az értesüléseit.

— De hát nyáron nem is lehet kívánni, hogy gazdaember ujságot olvasson... szabadkozott és azóta ő kerül ki, ha a mezőn egy irányba vet a sorsunk.

A magánzó elvöl nem ad pénzt ujságra

A harmadik, egy magánzó. Háza van, földje van, kiadta s most él nyugodtan. De engem nem hagyott eddig nyugton, mert képes volt egyik járdáról a másikra átjönni, hogy megkérdezhesse:

— Mi ujság?

Most én mentem át hozzá s halálos komolysággal,

De most mác engem se kineznek tovább a hívdászok

S így lassan, rá került a sor a negyedik kategóriára is, a legveszedelmesebbre, aki az épületállvány mellett kitémadott. Most, már messziről integettem neki és rohamléptekkel közelítettem meg.

— Mi ujság uram?

— Kérem... Szerkesz...

— Semmi tagadás, maga egy jól értesült ember. Mi ujság? Hát pont nekem nem akarja megmondani? Na...

— De bizony...

— Szót se. Nekem elmondhatja, én nem írom ki az ujságba, csak hallani szeretném. Na...

— Igazán semmit se tudok. Én nem olvasok ujságot kérem, én nem érek rá olvasni, hiába való dolgokat.

— De mégis. Ugy hallom, hogy maga elsörendüen van informálva... Most már rájött, hogy a saját szavaim idézem. Rádöbbent, hogy pontosan ezekkel a kérdésekkel kinezott négy esztendőn át engem és mérgesen lerázott magáról örökre.

Rusznay Gyula dr

A nő a modern társadalomban

Fűzve 72 Lei.

A szerző megbízható szociális érzéssel nyúlt ehhez a kérdéshez, hogy a továbbkutatásnak lökést adjon s az ugartörés nehéz munkáját elvégezze. Részletesen foglalkozik a történeti feminizmussal, majd az új feminizmus keretében tisztázza a női mal problémáit Rusznay Gyula a katolikus világnézet fényében ismerteti meg olvasóival a kérdés egész területét.

gal, mint revolvert szegeztem neki a kérdést:

— Mi ujság van?

— De kérem... Hát Ön...

— Nem kérem. Ön ráér, ön sok fele jár, ön rádiót hallgat és ön ujságot olvas...

— Pardon, szerkesztő úr. Én nem olvasok ujságot. Én elvöl nem adok ki pénzt lapra, mert másoktól ugyanis értesülök a dolgokról s akkor miért izgassam magam az ujságolvasással.

— És mégis, mi ujság?

Az emberem rettenetes megvetéssel mért végig és otthagytott. De azóta a hideg köszönésen kívül, szó nélkül haladhatok el mellette.

Majdnem, egy hete, hogy nyugodt vagyok. Kis és nagy hívdászok, akik sajnálnak egy napilapot venni, vagy akik azt hitték, hogy az újságíró az élő ujságot jelent, — most lenéznek, mintha azt mondanák: Nahát, újságíró és nem tud semmit? De a lényeg az, hogy békén hagynak.

Ezekben a híre szomjas, de komoly újságíróknak felelősségteljes időben, jó szívvel ajánlom a receptet hasonló sorsban kinlódó kartársaimnak. Egyszerű és igaz. Mert mi is kérdezhettünk.

— Mi ujság?

Földi István

Kedves Béla
Remélem, nem haragszol meg, ha arra kérlek, menj a Mercúr elárúsító helye-
k és vásárolj a július
15-iki húzáásra. Azzal a sors-
játék sorsjegyet. Sietve
utartam fiódre és el-
felejtettem.
Halás községgel
Bandi

A NYEREMÉNYEKET
a nyerteseknek minden
adólevonás nélkül
fizetik ki.
A MILLIÓ MILLIÓ!

A
MERCÚR
ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

Helyi cím: DACIA BANK Nagyvárad, 8-dul Reg. Ferdinand 9

JULIUS 15-ÉN

LESZ A 20.
SORSJÁTÉK
I. OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSA.

VÁSÁROLJON
IDEJÉBEN
SORSJEGYEKET

„Lassan felébredtek a lelkek és munkám sikerült” mondotta Calinescu miniszterelnök

Ezer és ezer fenyegető levelet kapott a miniszterelnök

Bucurestiből jelentik: A törvényhozó testületek tagjai legutóbb bankettet adtak Calinescu miniszterelnök tiszteletére, melyen Vaida Sándor a kamara, C. Argetoianu a szenátus és Hans Heinrich a németek nevében üdvözölte a miniszterelnököt, aki hosszabb beszédben válaszolt és töb-

bek között a következőket mondotta:

— 1931-ben, az akkori miniszterelnök, G. Mironescuval határozottan állást foglaltunk a szélső-jobboldal ellen és mi voltunk azok, akik ezt a mozgalmat első ízben állítottuk bíróság elé.

Később pedig, amikor Ion Ducát, a nagytehetségű és ragyogó intelligenciájú államférfi merénylet áldozata lett, a gyilkosok ellen indított bűnperben nem haboztam kijelenteni, hogy „Ezek a bűnösök, ezeket meg kell büntetni”. És később, amikor az országban lezajlott az az emlékező gyászmenet, amelyen nem rösteltek idegenek is résztvenni, a kamara szószékéről követeltem, hogy a kormány védje meg az ország méltóságát.

Ime, ezért mondhatom, hogy amikor a múlt évben rámbiztált a kormányvezetés nehéz feladatát, kivert uton haladtam előre.

Elhíhetik uraim, hogy nem volt könnyű út. Nem ezért volt könnyű, mert ezer és ezer fe-

nyegető levelet kaptam, vagy mert családom egyetlen tagját sem kímélték.

Hanem azért nem volt könnyű, mert az állami gépezet használhatatlanná vált. És ekkor rám hárult a legnehezebb feladat, amely belügyminiszterre várt: biztosítani a rendet anélkül, hogy az állami apparátust a kezembe tartanám.

Mégis megkíséreltem és lassan-lassan munkatársakra akadtam, lassan-lassan felébredtek a lelkek és az akció sikerült.

Beszéde során kijelentette a miniszterelnök, hogy az uralkodó támogatása és tanácsa nélkül nem lehetett volna ilyen kitünő eredményt elérni.

Calinescu miniszterelnök tevékenységének méltatása

Azon a banketten, melyet a képviselőház és a szenátus tagjai rendeztek Armand Calinescu miniszterelnök tiszteletére, Vaida-Voevod Sándor, kamarai elnök is felszólalt és rendkívül érdekes visszpillantást vetett az elmúlt hónapok eseményeire és Calinescu tevékenységére.

— Amikor Őfelsége a kormány élére állította Istenben boldogult Miron Cristea patriárkát, — mondotta többek között Vaida, — láttuk, amint mellette megkezdte működését Armand Calinescu, vállalva minden felelősséget. Calinescunak bátorsága, előrelátása és politikai felkészültsége mellett, volt elég jellemző lárdása is, hogy ne habozzék és azt mondja: — „Mindent kockáztatok: kockáztatok az egyszizenciámat, kockáztatok az életemet, mert így kívánja az ország érdeke.

— És ekkor uraim, tanui voltunk annak, amint gyakorlatban és korban idősebbek és a fiatalok egyaránt méltányolni kezdték Armand Calinescu rendeleteinek áldásos szellemét, éleslátását és logikáját, melyeknek segítségével fokról-fokra eljutottunk a mai helyzetig.

— Lehet, hogy még voltak és talán vannak emberek, akik ellenségei a miniszterelnök úrnak, vagy nem értik meg őt, de meggyőződésem, hogy ezeknek száma napról-napra csökken s hamarosan eljön a nap, amikor az egész ország elismeréssel fog adózni munkájának s ünnepelni fogja áldozatkészségéért és intelligenciájáért, melyet a haza szolgálatába állított.

a két szó képezi: hűséget mindvégig és önfeláldozást mindvégig és aki nem érzi magában azt az erőt, hogy megfeleljen ennek a két jelzőnek, nem lehet méltó arra, hogy a katonaruhát viselje. Az idei év felavatott tisztjeit egy olyan jel alatt kereszteltük el, amely mindannyiunknak drága, a román hadsereg megalakítójának nevére kaptatok. Ti, akik azon felavatottak között vagytok, akik az ő nevével viseltek, gondolatok többet arra, mint mások, hogy mit óhajtott I. Carol király csinálni és azon igyekeztetek, hogy megfeleljetek az ő kívánságainak... Meg vagyok győződve arról, hogy azon előképzettségeitek révén, amelyekben eddig is részetek volt, mindig eleget tudtok tenni kötelességeiteknek s mindegyik közületek elég lelkiertőt és elhatározást talál ahhoz, hogy habozás nélkül, mosollyal ajkán végezze, kötelességét.

— Ezzel a gondolattal üdvözlöm, testvéri

szerepével az új felavatott tisztjeit és mindannyiunknak mondom: Isten hozott körünkbel

Őfelsége beszédét hatalmas óvációval fogadták és hosszan éltették a királyt.

Az uralkodó beszéde után az ujonnan felavatott tisztjeit elvonultak a király előtt, majd az iskolában Diaconescu Vasile felavatott hadnagy mondott választ az uralkodó beszédére és ebben hangsúlyozta, hogy mindenkor az ország érdekeit tartják szem előtt és a katonákat is a haza és a Trón iránti szeretetre és hűségre nevelik. Hangsúlyozta, hogy mindenkor készek meghalni a hazáért és a királyért, majd Őfelségét és Mihály nagyvajdát éltette.

A pohárköszöntőnél az uralkodó az alábbiakat válaszolta:

— Köszönöm a szép szavakat s az „I. Carol király” nevével felavatottak egészségére ürítem poharam.

Calinescu miniszterelnök beszédének külföldi visszhangja

Az a beszéd, melyet Armand Calinescu miniszterelnök a képviselőházban tartott, bejárta a világsajtót és valamennyi tárgyilagos lap megállapította, hogy Calinescu miniszterelnök milyen bátran, kitartóan és tehetségesen valószínűsítette meg Őfelsége II. Károly király nagyvonalú elképzeléseit.

Azok a beszédek, melyek a miniszterelnököt ünneplő bankett során elhangzottak, kellőképpen ecsetelik azt az elismerést, melyet az ország vezetői éreznek a miniszterelnök iránt, Vaida, képviselőházi elnök tette beszédében azt a megállapítást, hogy egyre csökken azoknak a száma, akik még nem látták be az új kormányzat áldásos tevékenységét. Valóban II. Károly király bölcs és áldásos irányítása alatt a szellemi fejlődés korszaka virradt az országra s az Uralkodó kiváló munkatársai, elsősorban Armand Calinescu miniszterelnök nagy munkát végzett.

I. Károly király nevére avatták fel az új hadnagyokat

Bucuresti. A hadsereg ujonnan kinevezett hadnagyainak ünnepélyes felavatása szombaton történt meg Targovisteban, Őfelsége II. Károly király délelőtt 11 órakor érkezett meg a pályaudvarra, ahol díszszázad vonult fel, zászlóval és zenével és tisztelgett az uralkodó előtt, aki a Mihai Viteazul rend lovagjainak fehér egyenruháját viselte. Partenie tábornok tett jelentést, majd pedig a targovistei polgármester a hagyományos szokásoknak megfelelően kenyeret és söt nyújtott át a királynak. A díszszázad előtt ellépve, az uralkodó nyomban arra a helyre sietett, ahol a hadnagyok várták felavatásukat. A katonazenekar a királyhimnuszot játszotta és az uralkodó páholy előtt négyszögben állottak fel a hadnagyok, nyári egyenruhájukba öltözve. II. Károly király kíséretében voltak: Tenescu tábornok, a nagyvezérkar főnöke, Atanasescu, Belgiu és Iacobovici tábornokok, Barbureanu admirális, Stoicescu repülő-tábornok, Teodorescu légügyi és haditengerészeti miniszter, Maricescu dr. egészségügyi miniszter, Titeanu államtitkár, Marinescu Gabriel belügyi államtitkár, Mihail tábornok, Ilasievici udvari marsall, Flărtăi ezredes szárnysegéd és Eugen Bianu szí-

guranca vezérigazgató.

Imához vezényelték, azután Ciopron katonai püspök fényes papi segédlettel Te Deumot végzett, majd Calinescu Armand miniszterelnök eltávozott a királyi tribünről és a középső tribünre ment, ahonnan felolvasta a királyi kéziratot, melynek értelmében az 1939-ben felavatottak, bármelyik fegyvernemhez is tartozzanak, az „I. Carol király felavatottak” elnevezést viselik.

A király szavai az új tisztjehez

Ezután az uralkodó a középső tribünre lépett és az alábbi beszédet intézte a fiatal tisztjehez:

— Fiatal tisztje! Ebben a pillanatban, amikor beléptek öregebb bajtársaitok soraiba, az én hadseregfőparancsnoki kötelességem, hogy valamennyi bajtársaitok nevében meleg és szeretetteljes üdvözlést mondjak: Isten hozott a mi körünkben.

— Karoljátok fel ezt a szép és előkelő pályát és szolgáljátok hűséggel az országot és a Trónt. A katonaszolgálat alapját is éppen ez

Hogyan távolítottam el ráncaimat

miután sikertelenül kísérleteztem kozmetikus specialistaikkal és úgynevezett „ránccellenes” készítményekkel.

EBY EGÉSZEN EGYSZERŰ, OTTIRÓ ELVÉGEZHETŐ KEZELÉS CSODÁKAT MŰVEL!

Este, lefekvés előtt, Biocel-t tartalmazó krémet kenem arcomra. Ezt az anyagot fiatal átlak bőrsejtjeiből vonják ki és azonos az emberi bőr Biocel anyagával. Ez az — ugyiszlván — csodálatos anyag rugalmassá, üdév és fiatalítja teszi a bőrt. Egy hírneves bécsi egyetemi tanár fedezte fel és ez most a közismerten nagyszerű párizsi rózsaszínű Tokalon krém főalkatrésze. Használja ezt a Biocel-t tartalmazó bőrtápszert minden este lefekvés előtt. Reggel használjon fehér Tokalon krémet, amely táplálja a bőrt, összehúzza a kitégült pórusokat és a legjobb puder-alap. Mindkét krém használata esetén garantálják a kedvező eredményt, ellenkező esetben duplán visszakapja pénzét. Most tubusban is kapható Lei 45. — től.

Befejeződtek az Erdélyi Helikon íróinak tanácskozásai

Marosvécsről írják: Az Erdélyi Helikon íróinak Kemény János báró meghívására összeült marosvécsi tanácskozása tegnap befejeződött. A tanácskozásról részletes jelentést adtak ki. A találkozó megjelentek: Bánffy Miklós gróf, Gagy László, Járósi Andor, Kacsó Sándor, Karácsony Benő, Kádár Imre, Kemény János báró, Kiss Jenő, Kós Károly, Kovács László, Lakatos Imre, Maksay Albert, Molter Károly, Nyirő József, Olosz Lajos, Szemlér Ferenc, Szenczei László, Tamási Áron, Tompa László, Vásárhelyi Z. Emil és gróf Wass Albert. A tanácskozásokon a szorosán vett írói kérdéseken kívül tárgyalásra került a romániai magyarság szellemi életének minden kérdése. Számbavették mindazokat a feladatokat, amelyek az itt élő magyarság kulturális helyzetéből természetesen fakadnak. Mindjárt a tanácskozások elején Tamási Áron üdvözölte Bánffy Miklós gróftól az alkalomból, hogy átvette a romániai Magyar Népközösség vezetését. Tamási szavaira Bánffy Miklós válaszában kijelentette, hogy ez a szellem Marosvécsről indult el 14 évvel ezelőtt, most a Népközösség keretében nyer tágabb kifejezést és lehetőséget a megvalósulásra. A tárgyalások során szó került a magyar ifjúság oktatására, a tanárok és tanítók szellemi helyzetére és az iskolán kívüli oktatás kérdéseire. Majd részletesen beszámoltak az erdélyi magyar színjátszás kérdéseiről és kiosztásra került az Erdélyi Szépművészeti Céh és a színház közös állandó drámai pályázatának 30 ezer leles díja is, amelyet a kiemelt három darab közül (Marton Lili Sikátor, Salamon László és Korniss Ottó Paradicsom kisasszony és Tomcsa Sándor Műtét), mint oszthatatlan díjat Tomcsa Sándornak ítéltek oda. Az utolsó este az erdélyi írók és a Helikon nevében Kacsó Sándor mondott lelkes szavakkal köszönetet Kemény János báró és családjának azért a páratlanul meleg vendégszeretetért, amelyben az írókat részvették.

Zsákok, cséplőponyvák, locsolótömlők,
hevederek, kötélárúk, zsinegek, kárpitos kellékek, lópokrócok és kocsi-
takarók legolcsóbb bevásárlási forrása

JUTEX Oradea, Piața Mihai Viteazul.

Telefon: 17-23

„Kisasszony, tudja Ön, hogy hány emeletes az Eifel-torony?...”

Kinek van szélesebb jogköre: Rooseveltnél, az elnöknek vagy György angol királynak?

Szurkoló diákok közt az érettségi vizsgán, ahol társalgási hangnemben, kedélyesen faggatják a jelölteket

Nagyvárad. Saját tud. A Gajdu-liceum hatalmas épületének kábult esőndjében tompán nyelik el lépteink zaját a folyosók. Üresek a tantermek. Üresek a padok, árvák a katedrák és a csöndességbe komoran bámul bele a tanterem fekete táblája...

Vakáció van. Távoli falvakban szerető szülők kebelén most gyűjtenek új erőt az elkövetkezendő esztendőre a diákok...

Csak az első emeleti folyosón, a zeneterem előtt látni kis csoportba verődött suttogó, várakozó diákokat és kíváncsi felnőtteket.

Bent a zeneteremben folyik a szóbeli érettségi.

Csók, kézzorítás, felszabadult könnyes öröm...

Eppen most végzett egy csoport. A teremből kijövő négy most szóbelizett leánykát csókokkal, kézzorításokkal, könnyes örömmel felszabadultan fogadják a várakozók és új meg új kérdéssel ostromolják azokat, akik ezután kerülnek a szóbeli vizsgára.

Bemegyünk a terembe.

Hosszú asztal áll a padok előtt leterítve zöld posztó terítővel. Közvetlen az asztallal szemben négy szék: a négy vizsgázó helye.

A most következő négy leány még a hallgatóság sorai között beszélget. Hamar föl lehet ismerni őket. Mindenki őket simogatja, becézi, biztatja és buzdítja. Tanácsokat adnak nekik, bátorítják őket...

Most nyílik a szembelevő ajtó és a vizsgáztató bizottság titkárnja barátságosan int a leányoknak: — Foglaljanak helyet, jön a bizottság.

Bejön az elnök, bejönnek a bizottság tagjai és megkezdődik a vizsga...

Eminescu szerepel legtöbbször

Román irodalom az első tantárgy. Az irodalomtanár kiosztja a kis cédulákat a négy országőr-ruhás leányknak. A cédulákon az a két kérdés áll, amelyikről felelni fognak.

Az egyik leány láthatóan idegesen nézegeti a tételt. Bizonyosan nehéz. A tanár úr észreveszi és ad egy másik cédulát. No ez már úgy látszik könnyebb. Meg is szűnt az idegesség.

A tanárok halkán beszélgetnek egymással, amíg a leányok a föladvott kérdéseken gondolkodnak...

Megkezdődik a feleltetés Eminescuról, a legnagyobb román költőről beszél az első leány. „A természet hatása Eminescu” ez a tétel címe. A másoknak a nagy költő verseiben található népies vonatkozásokról kell beszélni. Választott íróikból is felelnek. Az egyik leány Duiliu Zamfirescut is felsorolta olvasott írói között. A nagy regényíró verseit kérdezik tőle. Nehéz kérdés, hiszen akár csak Jókai Mór verseiről érdeklődnének.

Levél a francia tanárhoz...

A francia nyelvre kerül a sor. Kedves ember a francia tanár csacsog, cseveg a leányokkal — persze franciául — a romantizmusról, Molierről, Victor Hugóról — és amikor Franciaország föld-

rajza kerül szóba, még azt is megkérdi, hogy hány emelete van a párizsi Eifel-torony. Az egyik leányknak alkalmi levelet kell írnia a táblára. Gondolkozik, kinek is címezzé. Előbb barátjának akar írni, végül a francia tanárjához intéz köszönőlevelet, aki nyolc éven át oktatta a gallok nyelvére.

Robbanó anyagok vegyi összetételét ismerteti a hölgy

Történelemből felelnek. Nagy derűtséget kelt, hogy az egyik leány Kiseleff tábornokot Csáki tábornoknak kereszteli el... Sorra jön a többi tantárgy. Kémiából, a robbanóanyagok vegyi összetételét olyan szakértelemmel magyarázza a kérdező, hogy szinte félni lehet tőle. Földrajzból a Szereth mellékfolyóit mondja el az egyik jelölt, míg a másik a gazdasági és ipari növényekről beszél. A harmadik leányknak térkép nélkül kell elsorolnia, milyen nevezetesebb állomásokat érint, ha Bucurestiből Cernăuțiába utazik. Persze nem szabad kifelejtetni a történelmi jelentőségű helyeket és azt sem, hogy az uton milyen folyókön kell áthaladni. Egyszerre a Félix-fürdő neve üti meg fülünket. Az ország gyógyforrásait kellett elmondani az egyik leányknak.

Számtan, fizika kerül sorra. Pillanatok alatt a tangens tétel titokzatos betűivel írja tele a táblát a jelölt, míg az üresen maradt sarokba egy kondenzátor rögtönzött kapcsolását ábrázolja. Latinból a jó öreg Vergiliust fordítgatják és az előforduló nyelvtani alakokról társalognak...

Ötóra tea társalgási hangulatában folyik az érettségi...

Általában olyan kedves társalgás, beszélgetés színeze van az egész vizsgának, mintha nem is érettségi folyna itt, hanem mondjuk ötóra tea. Mosolyog a tanár, mosolyog a kérdező — és egy-egy elszólóan mosolyog a hallgatóság is.

Alkotmánytanból felel az egyik leány és a kérdező tanárral addig vitatkoznak, amíg megállapítják, hogy bizony Rooseveltnél sokkal szélesebb jogköre van mint az angol királynak.

Valahogy olyan családias és minden komolyságában is — kedélyes ez az itt folyó érettségi.

Igy még csak megjárná az egész... csak az az eredményhirdetés ne hozna kellemetlen csalódásokat. (—laky)

Érettségi eredmények Déváról. Déva. Saját tud. Az itteni érettségizetető bizottság előtt a következő eredménnyel végződtek az írásbeli vizsgák: Petrozseényi iskolából átment 16, megbukott 6, szászvárosi Aurel Vlaicu liceumból átment 33, megbukott 2, brádi iskolából átment 16, megbukott 2, dévai leányliceumból átment 11, megbukott 2 s a dévai Decebal fiuliceumból átment 13, megbukott 3. Így 104 jelentkezőből összesen 89-en mennek szóbelire. A szóbeli vizsgát folyik.

Érettségi eredmények Nagyváradról. Saját tud. A Nagyváradon működő két érettségizetető bizottság most közölte az érettségi vizsgák eddigi eredményeit. Az Oltea Doamna leányliceumban vizsgáztató bizottság előtt, ahol a zilahi, szilágyosmői, belényesi liceumok végzett növendékei, valamint a nagyváradai zsidó liceum tanulói vizsgáznak, összesen 92 végzett növendék jelentkezett vizsgára. Ebből elbukott az írásbelin 42, tehát szóbelire jutott 50 jelentkező. A szóbeli érettségén az 50 jelölt közül sikerrel végzett 46. Itt a vizsga már végetért. — A Gajdu-liceumban, mint megirtuk, még folyik a szóbeli vizsga. Itt összesen 97 jelentkező volt, akik a nagyváradai fiú és leányliceumok, valamint a belényesi leányliceum végzett növendékeinek sorából kerültek ki. A 97 jelölt közül az írásbelin átment 84 jelölt. A 84 jelölt közül eddig 45 vizsgázott le és közülük mindössze hárman buktak meg.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

FLÓFIZETESI ARAK: Bellődon: Egész évre 900, félfévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyengébb légáramlás, jobbra derült idő, néhol még felhő átvonulás, a hőmérséklet emelkedik.

Lapunk előfizetőit ezúton is kérjük, hogy esedékes előfizetési díjukat e hó 15-ig kiegyenlíteni sziveskedjenek.

HATALMAS KÁROKAT OKOZOTT A NAGY ESŐZÉS KÖRÖSBÁNYA VIDÉKÉN. Deva. Saját tud. A napokban hatalmas felhőszakadás zúdult Körösbánya vidékére. Az eső és a jég 25 percig ömlött a vidékre és elárasztotta a községeket, mezőket, utcákat és házakat. Körösbánya, Karács, Cebe, Ribice, Ujbaresd községeknél és vidékeiken minden termését a földre sújtotta a vihar. A megáradt patakok vize hidakat s állatokat sodort magával. A hatalmas vihar fölbecsülhetetlen kárt okozott a vidék gazdáinak.

Meghalt Szobolozky Géza, a temesvári városi adóhivatal főpénztárosa. Temesvár. Saját tud. Nagy veszteség érte a város polgárságát és a katolikus társadalmat. Negyvennyolc éves korában elhunyt Szobolozky Géza, a városi adóhivatal főpénztárosa s egyben a katolikus megmozdulások egyik kiváló, lelkes vezetője. Szobolozky Géza annakidején a Resica tisztviselője volt, majd Temesvárra került, a városba, ahol a derék, lankadatlan szorgalmu, lelkiismeretes és pontos tisztviselő példaképe volt mindig. Polgártársai megbecsülése és fölöttései elismerése folytán végül is a városi adóhivatal főpénztárosa lett és mint ilyen mindenkor a legnagyobb megbecsülést vívta ki. Igen nagy érdemei voltak a katolikus egyesületi életben. Szaktudása, lelkes tenni- és segíteniakarása, gyakorlati értékű tanácsai és fáradhatatlan közreműködése jelentősen tették mindig önzetlen, elhű munkáját. Főpénztárosa volt a gyárvarosi Katolikus Ifjúsági Egyesületnek, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei tagozatának, lelkes vezetőségi tagja a gyárvarosi római katolikus egyházközségnek. Gyászolják felesége, született Pumiálszky Erzsébet, leánya Hajnalka, bátyja Szobolozky Antal dr. Temesvár város kiváló és nagyrabecsült főtisztviselője, apósa, anyósa és más rokonok.

Öt évre felfüggesztik a bevándorlást Amerikában? Washingtonból jelentik: A szenátus bevándorlási bizottsága javaslatot fogadott el, mely lehetővé teszi, hogy az elkövetkezendő két év alatt huszezer, tizenégy év alatti németországi bevándorlót fogadjanak be. Ezenkívül elfogadott a bizottság két indítványt, amelynek értelmében öt évre felfüggesztik a bevándorlást az USA-ba s ezenkívül kötelezik az Amerikában élő külföldieket, hogy ujjlenyomatukat becsásásák a hatóságok rendelkezésére. A bizottság által elfogadott indítvány, mely az ötévi bevándorlási tilalomra vonatkozik, nem érinti a huszezer németországi gyermek bevándorlási engedélyét. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a kongresszus miképpen fog dönteni a bevándorlási tilalom kérdésében. Azt hiszik, hogy komoly parlamenti harcok lesznek, mert Roosevelt ellenzi a bevándorlás felfüggesztését.

Déva környékén még mindig pusztít a szájszáj- és körömfájás. Déva. Saját tud. A környéken még mindig nagy erővel pusztít a szarvasmarhák között a szájszáj- és körömfájás. Az ugynevezett „csángótelepen” több értékes állat hullott el a veszedelmes betegségben. A hároji gazdák az utóbbi napokban 27 szopóborjut veszítettek el. A betegség terjedését csak fokozza, hogy a gazdák még a legegyszerűbb orvosságok sem állanak rendelkezésükre, valamint az is, hogy a beteg állatokat nem különítik el a többiekől. Így a szopóborjuk is amiatt hullottak el, mert a megfertőzött anyaállatok tejét adták nekik. Az illetékes állatorvosi közeg és a mezőgazdasági kamara felvilágosító oktatásokkal és gyógyszerek kiosztásával nagyban elősegítené a vész megelőzését és gyógyítását.

Láposy Erzsébet zenetanárnő nyári szabadságát itthon tölti s néhány tanítványt vállal. Nagyvárad, Str. Simeon Stefan 20.

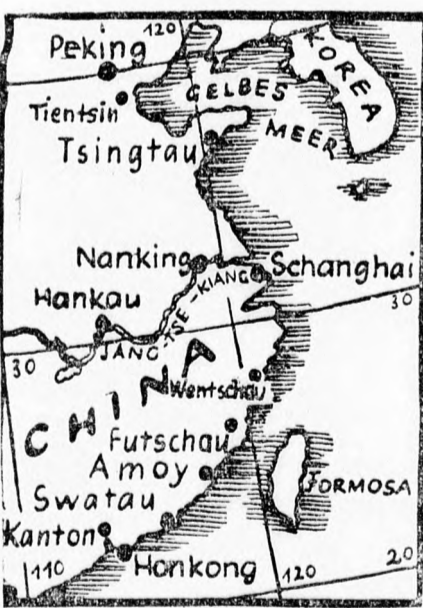
Szombaton vizsgáznak, akik állásra jelentkeztek a városnál. Nagyvárad város polgármesteri hivatala értesíti mindazokat, akik 16701-1939. számú versenypályázati hirdetés alapján a városházán megüritt különböző hivatali állások betöltésére beadták kérvényüket, hogy az előirt vizsgákat július 8-án szombaton tartják meg a városház nagy tanácstermében (I. emelet 35. sz. ajtó). A vizsgák pontosan reggel 8 órakor kezdődnek. A város vezetősége fölhívja a jelentkezők figyelmét arra, hogy abban az esetben, ha nem jelentkeznek erre a vizsgára, a versenypályázaton nem vehetnek részt és kérvényeiket nem veszik figyelembe.

Kigyulladt a szatmári Lomási fatelepe. Szatmár. Saját tudósítónktól. Könnyen végtetessé válható tűz ütött ki a Lomási szatmári telepén. Eddig még ismeretlen körülmények között kigyulladt a telep közepén álló, hatalmas gépház teteje. A lángok sebesen terjedtek el. Azonnal mozgósították a telep tűzvédelmét, valamint a katonatisztozókat is értesítették. Egy óráig tartó nehéz munka után sikerült a tüzet eloltani.

ELSZAPORODTAK A VIPERÁK HUNYADMEGYÉBEN. Déva. Az utóbbi időben Hunyadmegyében és különösen a Retyezát aljában a viperák nagyon elszaporodtak. Örváralján egy kertben sétáló gazdát, Trestia községben egy gyermeket, Gyaláron egy mezőn haladó embert s Kozolyán egy kaszáló földmunkást mart meg a vipera. Mindnyájukat a dévai kórházba szállították, ahol dr. Caba Emil főorvos vette kezelés alá őket. Tegnapelőtt újból beszállították egy embert, akit közvetlenül a Retyezát alatt mart meg egy hatalmas vipera. A hatóságok elhatározták, hogy a viperák pusztítására sürgős intézkedéseket lépjenek életbe.

Temetés. Dvorzsák Ferenc 63 éves hádogosiparos meghalt. Temetése szerdán 7 órakor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Országosan körözött ékszerügynököt tartóztatott le a szatmári rendőrség. Szatmár. Saját tudósítónktól. Néhány hónappal ezelőtt a szatmári rendőrségen megjelent dr. Barbul Illés Károly, jelenleg eszenátor és elpanaszolta, hogy Kahán Benjámint ügynöknek eladás végett 30 ezer lejt értékű ékszert adott át, de az ügynök az ékszerekkel együtt eltűnt. — Hasonló feljelentést tett Kahán ellen Demian Adrian zeneiskolai igazgató felesége is. A rendőrség körözölevelet adott ki Kahán ellen, akinek azonban nem tudtak a nyomára akadni. A napokban a detektíveket bizalmasan értesítették, hogy Kahán Szatmáron lakó családjára meglátogatására, hazaérkezett. A rendőrség körülfogta a házat és Kahánt elfogták. Kiderült, hogy a veszélyes szélhámos Nagyváradon, Kolozsváron, Csernovitzban, Brassóban és Marosvásárhelyen követett el még hasonló bűncselekményeket. Marosvásárhelyen például Gusat vendéglőstől csalt ki 18 ezer lejt értékű ékszert. Brassóban 12 ezer leivel károsította meg Lehenyi Teodor főpincért. Érdekes megjegyezni, hogy Kahán időközben leborotváltatta jellegzetes kecskeszakállát, hogy nehezebben ismerjék fel. Kahánt átkísérték az ügyészség fogházába.

Swatau után Fu-esaut és Wen-esaut is el akarják foglalni a japánok. Ez a szándékuk még jobban elmérgesítette az amugy is feszült angol-japán vitát.

A számok beszélnek:
„URANUS“
Sorsjegyiroda rövid fennállása óta a következő főnyereményeket fizette ki:
kétszer egymásután
6.000.000 lejt
egyszer
2.000.000 lejt
és négyszer
1.000.000 lejt
Ezért vásárol mindenki
„URANUS“ sorsjegyet
Nagyvárad, Avram Iancu-utca 2

Zürich 3.12, Párizs 11.74 háromnegyed, London 20.76, Newyork 443.50, Brüsszel 75.37 fél, Milánó 23.33, Amszterdam 235.35, Berlin 178, Prága 15.05, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Sulyos munkásszerencsétlenség Nagyváradon. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn a koraesti órákban sulyos szerencsétlenség történt az Aurel Vlaicu-utca 2. számú háza előtt. A házban ugyanis elromlott a vízvezeték és a háztulajdonos megkérte Fischer Pál 31 éves szerelőt, hogy javítsa meg az elromlott vezetéket. A szerelő hogy a hibát megtalálja a leásott földbefektetett vezetékig. Közül másfél méternyire leásott és a gödörben lehajolva, a csöveket vizsgálta, amikor egyszerre hatalmas robajjal beomlott a gödör oldala és a beomló föld rázuhant a szerelőre. A közelben levők azonnal segítségére siettek és megszabadították a szerelőt a ráomlott földtől. Fischer Pált kiemelték a gödörből és értesítették a mentőket, akik beszállították a kórházba. A szerencsétlenül járt szerelőnek jobbkarját törte el a rázuhanó földtömeg és még ezenkívül több helyen szenvedett sérüléseket.

KÉT Sulyos Szerencsétlenség. Déva. Saját tud. Kozma Toma felsőlappugyi 25 éves munkás a fatelepen dolgozott. Munkaközben egy hatalmas fa a karjára esett s azonnal összezúzta. Sulyos sérüléseivel a dévai kórházba szállították. — **Motoc** Aron csernai 12 éves fiú valamiképpen egy katonai töltényhez jutott, amivel játszani kezdett. A töltényjátékközben felrobbant s a kisfiú jobbkezét összezúzta. Sebével a dévai kórházba szállították.

Óvodás gyermeklányka megdöbbentő szerencsétlensége. Nagyvárad. Saját tud. Megdöbbentő gyermekszerencsétlenségről érkezett jelentés a közeli Telegd községből az ügyészségre. A szűkszavú csendőrségi jelentés arról számol be, hogy Kovács Matild 5 éves kislány beleesett és belefutott a telegdi óvoda illemhelyének mély gödrébe. A kislányt egy Kuczik Józsefné nevű asszony gondozta. Délben az asszony hiába várta haza a kislányt az óvodából és rosszat sejtve, keresésére indult. Fölkutatták az óvoda épületét, udvarát, de sehol sem találták a gyermeket. Végül az illemhelyre mentek és ott bukkantak rá a gyermek holttestére. A megdöbbentő szerencsétlenség ügyében az ügyészség szigorú vizsgálatot indított annak a megállapítására, hogy ki nek a gondatlansága és hanyagsága okozta a kislány tragikus halálát. Egyben elrendelték holttestének fölbontását is. A kislány édesapját, aki mint vasutas Ermihályfalván teljesít szolgálatot, táviratban értesítették a szerencsétlenségről.

Szolgáltatás gyógyszertárak Nagyváradon:

Szerdán Nagyváradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.

Szent István, Str. General Holban.

Aranysas, Piața Unirii No. 6. Telefon 25-74.

Órangyal, Str. Alexandri.

Oroszlán, Piața Mihai Viteazul 14. Telefon 23-35.

Társadalmi élet

Ezüstlakodalmom. Temesvár. Saját tud. A helybeli mehalaj Katolikus Házban maig és szenteste ünneplésben részvételével vasárnap este a városrészi katolikus társadalmi Száif Péter városi adóhivatali főnököt, a katolikus élet egyik páratlanul buzgó és lelkes vezetőjét Száif Péter Szent Péter és Pál napján ülte meg feleségével született Steinbrumm Borbálával ezüstlakodalmát. Száif Péter a mehalaj egyházközség alelnöke, a Máriaradna-zarándoklövelet világi elnöke, a mehalaj katolikus ifjusági egyesület vezetője és egyébként is minden katolikus ügyben szívvel, lélekkel tevékenykedik. Az ünneplés során a hitközség nevében Várneky Géza nyug. vasuti főmérnök, alelnök köszöntötte, majd az egyesület megbízottai üdvözlözték. A plébánia nevében P. Schwartzfelder Imre plébános köszöntötte meg Száif Péter eddigi tevékenységét.

Az aradi katolikus egyházközség évi közgyűlése. Arad. Saját tud. Az aradi római katolikus egyházközség tanácsa június 22-én délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését. Lakatos Ottó dr. ezüstenkénti tanácsos rendfőnök-plébános elnöki megnyitójában rámutatott a tárgysorozatban levő kérdések nagy fontosságára. Ezután Boros Béni egyházközségi főtitkár olvasta fel az évi jelentést. Jelentésében foglalkozott az iskolaügyekkel és elmondta, hogy az aradi római katolikus főgimnázium hosszas utánajárás után három alsó osztálynak ismét megkapta nyilvánossági jogát, de az egyházközség köteleességének tartja, hogy további munkát fejtessen ki abban az irányban, hogy az iskola teljes nyilvánosságú jogát visszakapja. Rátért a tanonciskola ügyére is és bejelentette, hogy 1939-ben megkapták az engedélyt a katolikus tanonciskola megalakítására. Egyéb jelentések után dr. Széll Lajos ügyvéd, világi elnök vette át a közgyűlés vezetését. Török Rezső gondnok az egyházközség zárszámadását és vagyoni helyzetét ismertette. A közgyűlés dr. Széll Lajos és dr. Lakatos Ottó főelőzetésével ért véget. A közgyűlés után külön gyűlést tartott az előjáróság.

A brassó-bolonyai népszövetségi tagozat közgyűlése. Brassó. Saját tud. A Brassó-bolonyai népszövetségi tagozat, amely 1934-ben alakult, ritkán látott nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését az ujjászervezés jegyében. A résztvevők sorában ott volt Fekete Frigyes, a Katolikus Kör népszerű igazgatója, dr. Szabó Zoltán, a Népszövetség helyvárosi tagozatának ügybuzgó elnöke, aki a Katolikus Népszövetség központját is képviselte és még többeket a munkaközösségből.

Antal József egyházi elnök megnyitóbeszéde után Molnár József olvasta fel jelentését a tagozat eddigi működéséről. Ezután a közgyűlés megvitette a választásokat: Világi elnök: Molnár József, alelnökök: Czákó Venczel és Kolek István, titkár: Szarka Dezső, pénztáros: Kelemen András, jegyző: ifj. Bitay Pál, háznagy: Gergely Ferenc, könyvtáros: Incze Mihály.

A választmány tagjai: Gáspár János, Wisnovszki Adolf, Bakkay István, Biró Lajos, Róka András, Bodó János, Antal András, Szobovits Kálmán, Varga Lajos, Toók Bálint, Mike Lajos, Gyöngyösi Ferenc, Darvas László, Bara Ferenc, id. Vesselenyi Jenő, Háromszéky Gyula, Bara Lajos, Eltes Dénes, Fehér Ferenc, Pál András, Pataky Mihály, Gagyi Márton, Horváth Imre, Konez Árpád, Szóke Lajos, Imre János, Molnár Zoltán, Finyák József, id. Bitay Pál, Fogolyán Béla, Bors Árpád és Schöpfer Ferenc. A választmány póttagjai: Hübner Richárd, Miklósi István, Neda Ferenc, Kakassy Dénes, Blósz Károly, Konrád József, Bors Ferenc, Fehér Tamás, Péter István, Kovács Béla, Giliger Mihály és Csumlya József.

A megválasztott vezetőség nevében Molnár József mondott beszédet, amelyben hangsúlyozta azt, hogy a vezetőség minden tevékenységre odaírnyul, hogy a tagozat valóban a katolikus lelkek tábora legyen, mert csak így küzdhet népért és egyházáért az ujjászervezett egyesület.

Az új vezetőséget elsőnek Szabó Zoltán dr. népszövetségi kiküldött és Fekete Frigyes köri igazgató üdvözlözték. A közgyűlés Antal József egyházi elnök zárószavaival ért véget.

A közgyűlés után társasbeszélgetés volt a bolonyai templom kultúrtermében. A rendezőség műsoráról is gondoskodott, amely nagyban emelte a különben is pompás hangulatot. Különösen a Kerekes-féle zenekarnak volt nagy sikere. Az estély háziasszonyai a következők voltak: Szedlacek Jánosné, özv. Wusinczy Jánosné, Csátozky Jánosné, özv. Molnár Jánosné, Illés Ferencné, özv. Török Józsefné, Gáspár Katica, Kolek Istvánné és Molnár Béláné, akiknek segítségével voltak segítők: Dobanics Kató, Amels Kató, Pap Erzsike, Molnár Gabi és Kovács Böske.

A várad-össi Kis Szent Teréz plébánia Napközi Gyermekotthonának évzáró ünnepélye. Megható, kedves ünnepség keretében tartották meg a Kis Teréz plébánia napközi gyermekotthonának vizsgáját. A kulturház nagytermet az érdeklődők tömege töltötte meg. A sok ügyes kis apróság egy egész év fáradhatatlan munkásságáról tett bizonyosságot. Kacagató bohózatok, komoly tanulmányos jelenetek és tündérvjátékok kerültek színre. Az ügyesebb gyermekek jelenetét szünni nem akaró taps jutalmazta. Különösen ki kell emelnünk Betuker Janikát, Katona Gézát, Kriszán Lácit, Barna Tónit, Fűredi Józsit, Drommer Gézát, Ferenczi Lácit, Márkus Aurélt, Seress Lilit, Sárosi Gyuszt, Soltész Misut, Szabó Gyuszt, Veresmarthy Mihályt, Boross Pétert, akik igen ügyesen szerepeltek. A kis lányok közül feltűnően kedves jelenség volt Mikula Editke, a tündérvjáték szerepében, Bodnár Bözsike, Száva Teres, Papp Tubi, Betuker Nusika, Himier Many, tündérszerepeiket alakították sok bájjal és kedvességgel. Schendlinger Gizike az angyal szerepében vált ki, míg Szóke Irénke orosz táncával aratott feltűnő sikert. Seress Bözsi főnőm játékával hatotta meg a közönséget. Az ünnepség végén Váro Pistike búcsuztatta hat kis társát a napközi otthonból, amely mindnyásuknak igazi második otthonává vált. A vizsgát dr. Tombory Béla plébános szavai zárták be. Elismerőleg és köszönettel emlékezett meg Lakatos Klára övönöről, aki nagy szeretettel és fáradtságot nem ismerő buzgósággal tanított egész éven át. A zenei részt Füstös Gyula kántor tanította és vezette le, kitűnő zenei hozzájárulással.

Zenedélután a gróf Stubenberg kastélyban. Székelyhid. Saját tud. Özv. gróf Stubenberg Józsefné, mint a székelyvidi Caritas egyesület elnöknője most vasárnap, az utóbbi évek folyamán már harmadikban engedte át kastélyát zenetertem (mely a híres Hubay-palotabelinél jóval tágasabb) az értékes zenét kedvelő és jótékony célra is áldozni kész helybeli közönség részére. Ez a közönség elég művelt és elég nagy számú arra, hogy teljesen megtöltsön egy ilyen pompás zenetertet s így indokolatlan, hogy most sokan távol maradtak, akiknek ott kellett volna lenniük, pedig a ritka Blüthner-féle zongora-remek és a szereplők méltán igényelhetek volna sokkal nagyobb érdeklődést. Előnek dr. Szalay Elemér, a kiváló nagyváradi zongoraművész játszotta el Beethoven ep. 26. As-dur szonátáját (lassu tételben a híres gyászindulóval, amelyet Beethoven temetésén fuvós zenekar játszott). A remekművet Szalay Elemér művészi tökéletességgel adta elő és lenyűgöző hatást váltott ki. A műsor második részében még egy önálló számmal szerepelt dr. Szalay: Grieg költői hangképeit szolgáltatta meg a műhöz simuló készséggel. Fröhlich Gusztáv, az ismert basszusénekes Mozart, Schubert és Schumann-műveket adott elő. A múlt év óta sokat fejlődött hangja és előadása különösen a Schumann két gránátosában aratott tetszést. A zenedélután meglepetése Sándor Edit nagyváradi fiatal énekesnő szereplése volt, aki sokat ígérő, értékes hanganyagával s előadásának szolid előkelőségével méltán aratott sűrű és lelkes tapsokat és műsoron kívüli ráadást kellett adnia. Dr. Szász Tibor két ízben is kiváló tudással s temperamentummal előadott hegedűdarabokkal szerepelt, amelyeket maga a háziasszony, gróf Stubenbergné kísért zongorán, a tőle megszokott művészettel. Az énekes előadkat dr. Szalay kísérte és ő is fejezte be a magas színvonalu zenedélután a királyhimnusz tökéletes előadásával. Az önként adományozott összegeket a Karitász egyesület céljaira fordítják. (szb.)

Sándor Imre püspöki helytartó elbúcsúzása székelyudvarhelyi hiveitől

Sándor Imre székelyudvarhelyi főesperesnek püspöki helytartóvá meghívásáról, s ez alkalomból való üdvözléséről már közléseket hoztunk. Az elmúlt hét során az egyházközség dalárdája dr. Nagy Lajos vezetésével, az esperesi kerület papsága és tanítói kara Bartha Mihály esperes, illetve Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő vezetésével testületileg járult az új püspöki helytartó elé, hogy köszöntse és együttal búcsút vegyen tőle. Vasárnap, Szent Boldogasszony napján pedig maga az egyházközség vett búcsút szeretett lelkipásztorától. A reggeli misén a hívők ezrei vettek részt és mindenki megáldozott. Mise után a templom előtti téren Bíró Lajos nyugalmazott főgimnáziumi igazgató mondott búcsúbeszédet a távozó főespereshez. Fölsorolta a székelyudvarhelyi plébánián, s az ottani egyházi és iskolai életben Sándor Imre által végbevitt alkotásokat, s az egész egyházközség háláját és ragaszkodását tolmácsolta megható és megható szavakkal. Sándor Imre a válaszában elmondta, hogy hivei jósága és áldozatkészsége volt, ami őt ottani munkájában a jó eredményekhez segítette. Kérte a hivatottakat, hogy utóda mellett is olyan buzgó és odaadó hivei legyenek az egyházközségnek. A búcsúbeszéd hangzása után megindító jelenet volt, ahogyan mindenki külön-külön is hozzátámasztott szeretett papjához, s könnyes szemekkel és elcsukló szavakkal búcsuzott tőle.

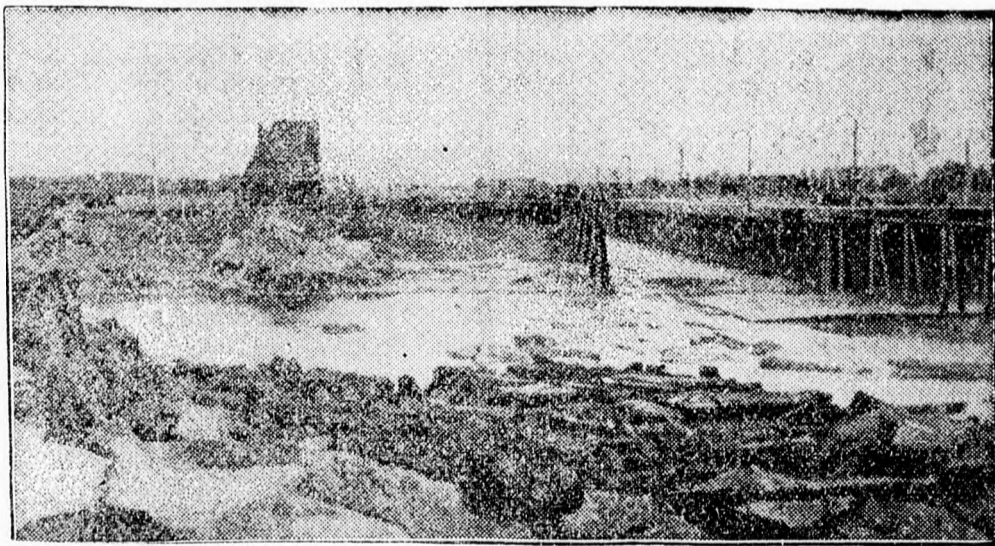
Évzáró ünnepély Csöbben. Talán a legközelebbi falvak lakói kívül alig vannak, akik Csöb községet bár névleg is ismernék. Ebben a kis faluban, június 29-én egyévi derék munka után feltűnően szép és tartalmas évzáró ünnepélyt rendezett a község fiatal tanítója. Gyermekkar nyitotta meg énekével az ünnepélyt. Énekeik, mintha már bölcsőjüktől kezdve mindig ezt tanulták volna. Tanítójuk Mátéffy Nándor szölt ezután a szülőkhöz. „Tanulni szükséges — hangoztatta — mert aki tud, az él meg a mai világban”. Meggyőzően fejtegette a tudás hatalmát az élet minden terén. Példákkal mutatott rá a tudatlanság szégyenletes következményeire. A gyerekek bátran és üdén énekeltek a Pünkösödölőt, Mit ásol báránym, Komámasszonyok c. tréfás énekes játékokat. Nagyon kifejezően szavalt el egy nagyobb fiú a Kerekes Izsák című székely népdalladát, majd egy kisebb fiú Arany: Fülemlé című versét. Közbe-közbe karba álltak és egymásra énekeltek a sok szép Kodály-dalt két- és három hangra, kánonban, mintha egy hangra már énekelni se tudnának. A plébános buzdító szavaival ért véget az évzáró ünnepély. A jelenlevő szülők nevében egyik egyháztanácsos egyszerűen, de lélekkel jövőben köszönte meg a sok fáradtságot: „A jó Isten áldja meg és éltesse sokáig a tanító kart”.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: PANIK A SZALLODÁBAN.

CORSÓ: KATIA.

DORIAN: RÉZTÁBLA A KAPU ALATT.

Súlyos gátszakadás történt a belgiumi Albert-csatornánál. Az áradat házakat, kilométer hosszú partfalat rombolt össze.

EGYHÁZI ÉLET

Ezüstmise a Zsilvölgyében. Fényes és méltó keretek között ünnepelte meg a hunyadmegyei Petrila község lakossága június 29-én Székely Vilmos lelképásztora pappá szentelésének 25 éves évfordulóját. A manuduktori tisztet Hobott A. József kerületi főesperes és a jubiláns bátyja, Székely János abrudi plébános töltötte be, míg az ünnep jelentőségét méltató szentbeszédet P. Xavér ferences atya mondotta. Márton Áron püspök külön üdvözlő leiratot küldött a főesperes által a kerületi papság 12 papja által képviselt magát. A buzgó petrilai hívek szent aldozásakkal, ajándékaikkal kedveskedtek, amiben példájukat követték az ezüstmisek tisztelői és barátai a környékről, hogy emlékeztetésük tegyék e nagy ünnepet. Az ünnepi mise alatt a petrozsényi énekkar énekelt Zuleger József petrozsényi karnagy vezetésével. A betéteket pedig a petrilai dalárda Reiter mester vezényletével. Kedves meglepetéssel szolgált a helybeli görög atalikus dalárda, mely Hangea Ildikó és Bartha Károly mester vezetésével adott szerenádöt Székely Vilmos plébánosnak ünnepi előestéjén.

Prímicia. Vasárnap mutatta be első szentmiséjét P. Pap Asztrik a fiatal ferences költő-pap, Ákosfalván. P. Fodor Angelus teológiai tanár vezette az oltárhoz. Evangéliumkor P. Baka Kázmér misszionárius mondott lelkes szép beszédet a modern apostol hivatásáról és kötelességeiről.

Ezüstmise Pankotán. Temesvár. Saját tud. Szent Péter és Szent Pál napján bensőséges ünnepet ült Pankota katolikus lakossága. A köztársaságban álló Schusztler Tamás pankotai plébános mondotta ünnepélyes keretek között ezüstmiséjét. A lakosság már az ünnep előestéjén fátyolmenetben vonult a paplak elé és szerenádokkal köszöntötte plébánosát. Az ünnepen egyházi menetben kísérték a jubiláns papot a templomba. A manuduktor tisztét Wégling János apátkanonok látta el, az ünnepi szentbeszédet Sziszmann Gédon minorita-szerzetes mondotta. A szentmisében Sziebig Frigyes pápai kamarás, lippai plébános, Rossnann János gyoroki plébános, Szinger Ferenc plébános és Boscher Ede szentannai káplán segítettek. Mise után a hatóságok és egyházi vezetők tisztelgették a jubilánsnál.

Kurcsics Gábor körösbökenyi plébános ezüstmiséje. Szent Péter és Szent Pál napján mondotta el ezüstmiséjét Körösbökényi plébános. Kurcsics Gábor. Boroshebes plébános, Oláh Vencel vezetésével mellett egyházi menetben kísérték a jubiláns papot a templomba, ahol belépésekor a vegyes kar a Te Deumot énekelte. Mise közben Oláh Vencel mondott szentbeszédet, amelyben Kurcsics Gábor érdemeit méltatta. A szép ünnepség áldásosztással ért véget. Megható volt, mint a helyi szomszéd községbeli hívek majdnem teljes számban áhiattal borultak terepre és fogadták az ezüstmise pap áldását. Szentmise után a hívek a plébániára vonultak, ahol az ünnepeltet Jurányi Ede világi elnök szép beszéddel köszöntötte. A boroshebesi hívek nevében Zimonyi Péter, a gurahonci fiókhitközség nevében Decker Ödön fejezték ki üdvözlőiket és jókívánásaikat, míg a körösbökenyi fiatalok és a dalárda nevében Izsák István főkantor mondta el köszöntőjét. A hitközség ragaszkodása, szeretete és halála jelképekül egy művész kivételű ezüst kelyhet ajánlott fel az ezüstmise, aki meghatót szavakkal köszöntötte meg az ünnepiést.

Megtartották az egyháztanácsi választásokat az egyik temesvári hitközségben. Temesvár. Saját tud. A püspöki főhatóság tudvalevően nemrég intézkedett, hogy azokban az egyházközségekben, ahol az egyháztanácsok mandátuma lejárt és azt püspöki rendelettel hosszabbították meg, tartassák meg az új választásokat. A temesvári egyházközségek közül elsőnek a mehalai tartotta most meg az egyháztanácsi választást. A választási aktust Várneky Géza nyug. vasúti főfelügyelő, hitközségi elnök nyitotta meg, a szavazás egy erre kijelölt bizottság előtt folyt le. Az egyházközségi tagok számanak arányában hatvan tanácsost választottak, még pedig ezúttal harminc magyar és harminc német tagot. Magyar részről a tanácsba kerültek: Bálint István, Bizo István, id. Boka István, Csatary István, Damm Péter, Daragos Mihály, id. Demény Ferenc, ifj. Demény Ferenc, Flambach Győző, Gere Benedek, Geréb István, Gergely István, Király Károly, Kiss László, Klemensz József, Korponai Károly, Kovács Imre, Lelik János, Nehéz Mihály, Püllök E., Raffai Mihály, Szabotha József, Szigeti Károly, Szegő Ferenc, Szepesvári Antal, Tejtich József, Varga Károly, Várneky Géza, Vöröss György. Német részről: Arnold Gáspár, Bach Péter, Beiner Imre, Becher Miklós, Biebel József, Brandmayer Hugó, Bruder András, Ebner György, Ehling Károly, Fohs János, Friesenhahn János, Havel Antal, Heich Mátyas, Jung Mátyas, Kaiser Ferenc, Kremer Mihály, Krizanits Péter, Kunkl József, Ludwig János, Pauli Miklós, Pitzer Péter, Rabong János, Schäffer József, Stemper József, Saif József, Uitz Mihály, Wald József, Vanyak Ernő, Weber János, Vikete Ferenc.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

Megrekedt a „Thalia“ szekere — Szováta község közönyében

Szováta-fürdő, július hó.

Az erős déli napsütésben a fürdő-vendéglő előtt valaki utamat állja és ragyogó arccal köszönt: Hevesi Miklós, az országzserte ismert színész, aki évek óta színigazgató. Nincs abban semmi különös, ha véletlenül Szováta találkozik az ember egy vidéki színigazgatóval. Ha hetek óta itt lehet Bonerle Gusztáv, Alexandria egyik leg-gazdagabb embere, gyönyörű „ET“ jelzésű egyiptomi gépkocsijával, ha a bucuressi és kolozsvári „CD“ jelzésű diplomáciai gépkocsik egymást kergetik, ha a bánási és a budapesti gazdag zsidó családok itt adnak egymásnak találkozt, ha a közéleti férfiak ismert figurái is feltűnnek a nap-hosszat pizsamanadrágban járó hölgyek között, miért ne lehetne itt egy vidéki színigazgató is? Mindezt pillanat alatt átgondoltam, mert Hevesi Miklós megostromolt kérdéseivel:

— Mikor jött?

— Megmondom.

— Hol lakik?

— Ezt is megmondom.

— Meddig marad?

— Ez a három kérdés úgy látszik, elkerülhetetlen fürdőhelyen. Az én kérdéseimre azonban már ő sokkal bizonytalanabbul válaszol. Meg tudom, hogy a faluban lakik és még bizonytalan, meddig marad. És a szezon? Annak már vége. Befejezték. Hát viszontlátásra.

Öszintén szólva el is feledtem volna szegény Hevesi Miklóst három nap alatt, ha egy másik váratlan találkozás eszembe nem juttatja: ezúttal Izsó Panniba boiltottam, akit a kolozsvári váradi színházi közönség is jól ismerhet kedves epizód-alakításairól. Pannika is kitűnően néz ki, csinos és gömbölyű. Izsó Pannikától aztán azt is meg tudom, — amiről Hevesi Miklós, úgy látszik, nem akart beszélni: hogy a társulat egy hete Szováta községben üttette fel sátorját és a falubeli nagyvendéglőben játszik — ha van kinek... Hétfőn például elmaradt az előadás, mert elmaradt a közönség is. A társulat primadonnája egyébként Izsó Panni, akit primadonnai minőségben csak azért nem élvezhettem, mert kedden este, a szakadó eső miatt szintén elmaradt a közönség — és az előadás. Pedig Pannika játszott volna a „Francisca szobalány“ címszerepét.

Hosszas tárgyalások után engedélyt kapott a kis társulat arra, hogy a szováta István vendéglőben egy este előadást tarthasson. Ezen az estén Hevesi Miklós, Hegyi Lili, az országzserte ismert komika, Kömives Ilonka primadonna, Papp Nusi szubrett, Izsó Panni, énekes naiva, Varga Nusi, Borsos Mancsi, Török Ica, Nagy Imre komikus és Peteri Tibor bonviván tánc, ének és magázszámokkal szerepeltek. Közönség alig volt, pedig a színházi titkár végigjárta a villákat a színházi jegyekkel. Voltak, akik

megváltották jegyeiket, de a legtöbben azzal eresz-tették szelnek a szegény titkár, hogy majd este... Ez az előadás mégis lehetővé tette, hogy a kis társulat tovább mehessen — Parajdra, ahol egy hétig játszanak, akkor azután véget ér a „szezon“ s feloszlik a társulat.

Faluzó magyar színész-sors, 1939 évben.

(—la.)

Hazajáró lélek

(Zilahy Lajos drámájának bemutató előadása Nagyváradon)

Hétfőn este Zilahy Lajos Hazajáró lélek című drámáját mutatta be Nagyváradon a Thalia színtársulat. Lélekelemző dráma Zilahy Lajos színműve, de elűt a hasonló természetű színpadi kísérletektől, mert hosszú és rendszerint unalom-ba fuló párbeszéd helyett a színpadi történe-sék gyors egymásutánja egy gyakorlott színpadi szerző pompás rutinja és színpad ismerete teszi izgalmasan lüktetővé és lebilincselővé a drámát. A tragikus halálba rohant féltékeny férj képmása különböző alakokban lépten-nyomon ott kísért a fiatal özvegyet, míg végül is jóságos figyelemzetéseivel és állandó jelenlétével meg-menti a teljes lelki és fizikai pusztulástól. Zilahy választékos elegáns, művész-i eszközökkel oldja meg ezt a kényes és helytel-közöl már a gics határain mozgó igen nehéz témát.

Az előadás méltó volt a Thalia színtársulat színvonalához. Fényes Aliz sokrétű, izgalmasan színes alakítást nyújtott a férje halála miatt önmagát marcangoló, tévétel és bizonytalanul im-bolygó asszony alakjában. Minden szava, minden mozdulata, őszinte mély átélésből fakadt, át-forrósodott, teljesen feloldódott a szerepében. Kovács György ez a rokonszenves megjelenésű, finom és halk eszközökkel dolgozó tehetséges színész játszotta a férj szerepét. Voltak megkapó pillanatai, de folytott sirásbacsukló hangja, mintha nem lett volna mindvégig őszinte s mintha nem a féltékenység örületében vergődő férfi hangjait szóltatta volna meg. Nagy István fér-fias, egyenletes alakítása, határozott, biztos já-téka ez alkalommal is töretlenül érvényesült. Czoppán Flóri ez a kitűnő epizódszínész egy házvezető szerepében nyújtott meghatóan ked-ves, színpadikus alakítást. De ki kell említeni az epizód szereplők sorából Tompa Sándort, ezt a komoly tehetségtű, sokoldalú színészt, Jenei Já-nost és Lantos Bélát is. Tompa egy felhajtó, ál-világi ügynököt alakított csupa eredeti, szelle-mes felfogásban, igazi emberformáló erővel és tehetséggel, Jenei János egy gróf szerepében, Lantos pedig egy ideggyógyász szerepében nyuj-tott egyéni jól megformált figurát. De a többi szereplők is: Csóka József, Réthelyi Ödön, Deácy Jenő, Tihany Magda mind hozzájárultak egy-egy színfolttal a kitűnő előadás sikeréhez. A ren-dező gondos és körültekintő munkát végzett, mindössze annyi kifogást lehetne említeni, hogy a férj szellemének kísértő megjelenései nagyon előkészítettek és vontatottak voltak. (—)

Csütörtökön befejeződik a Thalia társulat idei színiévadja Nagyváradon

— Tomcsa Sándor „Mütét“ című újdonsága az utolsó bemutató —

Komoly, céltudatos munkában eltelt sze-zonját csütörtökön este befejezi a Thalia szín-ház. Az eltelt színiévad minden megpróbáltatás és valóban nehéz munka árán is megszokott és mindenki által elismert nagy erkölcsi sikert eredményezett, amely siker tudatában a rendes nyári szünet után a társulat újult erővel és ambícióval kezd hozzá a jövő évi működésé-hez.

Utolsó bemutatóul szerdán és csütörtökön este Tomcsa Sándornak, az erdélyi írógárda te-hetséges tagjának a Helikon drámapályázatán kitüntetett és előadásra ajánlott vígjátéka, a Mütét kerül színre. Ez a mai életből vett da-rab a ma leépített intellektueljének keserű, de derűt fakasztó heppiendben végződő problémá-ját viszi színpadra egy érdekes mese keretében. Kiváló emberismeret, az életből elcselt nagyszerű figurák és egyéni, pazar humor jel-

lemzik ezt a vígjátékot, amely az erdélyi dara-bok legjobbjai közé tartozik.

Ide gyere rózsám, Via Mala, Angyalt vet-tem feleségül, délután, olcsó helydrakkal. A szezonzáró búcsúnapok műsorán olcsó hely-áras délutáni előadásokban, az Ide gyere ró-zsám, Via Mala és Angyalt vettem feleségül szerepelnek a színház műsorán.

A Thalia színtársulat nagyváradai vendég-szereplésének műsora:

Kedd este 9 órakor: Hazajáró lélek.
Szerda d. u. 6 órakor: Via mala, Olcsó hely-árrakkal.

Szerda este 6 órakor: Mütét. (Tompa Sándor eredeti vígjátéka 3 felvonásban, Az Erdélyi Helikon és a színház pályázatán kitüntetett újdonság.
Csütörtök d. u. 6 órakor: Angyalt vettem fele-ségül (Olcsó helydrakkal.) — Este 9 órakor: Mütét.

LEGUJABB

Moszkva újabb ellenvetései a legutóbbi angol-francia ajánlatra

Svájc és Hollandia kihagyását kívánja a szavazással biztosítottak sorából

Párizsból jelentik: A külügyminisztérium kedde virradó éjszaka kapta meg a moszkvai francia nagykövet legújabb jelentését. Hírszerint Molotov külügyi népbiztos a francia-angol megbízottakkal folytatott hétfői tárgyalások során bizonyos részletkérdésekre vonatkozólag újabb ellenvetéseket tett. A *Journal* szerint Moszkva követeli, hogy az összes garantált államok teljes névsorát tegyék közzé, de ugyanakkor ellenzi azt, hogy a megköthető egyezményben Svájcot és Hollandiát is megemlítsék, mert ez a két állam nem tart fenn diplomáciai kapcsolatokat a szovjet-unióval. A *Matin* szerint a halmi államok moszkvai diplomáciai képviselői hétfőn ismét közölték a francia és angol megbízottakkal, hogy kormányaik semmi-

esetre sem járulnának hozzá az akaratuk ellen rájukkényszerített szavatossághoz. Angol részről úgy vélik, hogy a szovjet újabb ellenvetései nem súlyos természetűek. Párizsban bizakodóan. Londonban mérsékeltbb bizakodással ítélnek meg a helyzetet.

A lett és eszt kormány látogatásra hívta meg a német külügyminisztert

Berlinből jelentik: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter meghívást kapott, hogy látogasson el Lettországra és Észtországra. A meghívást a két ország külügyminisztere tolmácsolta, amikor nemrég Berlinben járt.

Olasz hír: A Szovjet azt kívánja, hogy Lengyelország szállja meg Danzigot

Rómából jelentik: Az olasz lapok szerint az angol hadügyminisztériumhoz közelálló körökben hétfő este hírek terjedtek el, melyek szerint a szovjet azt követeli Angliától és Franciaországtól, hogy Lengyelország szállja meg Danzigot. Az olasz

lapok szerint az angol és francia háborús izgalmaknak is ez az oka és ez nem más, mint előkészítése Danzig lengyel részről való elfoglalásának, amit a Kreml állított követelésbe.

Lengyelország Danzigtól a katonai készülődések megszüntetését kéri

A berlini angol nagykövet betegszabadságra készül. Halifax külügyminiszter helyesli a lengyel intézkedéseket

Londonból jelentik: Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy Lengyelország kérni fogja a danzigi szenátust, vessen véget haladéktalanul a militarizáló tevékenységnek, utalva a szabadváros alkotmányára. Varsó közölni fogja Danzig választ Londonnal és ha ez a válasz nem lesz kielégítő, Anglia, Franciaország és Lengyelország újból tanácskozni fog a további lépésekről.

Henderson berlini angol nagykövet Londonba utazott és a keddi nap folyamán tesz jelentést Londonban a helyzetről. A *Daily Telegraph* céloz annak lehetőségére, hogy Hen-

derson nem tér vissza a közeljövőben Berlinbe, ha orvosai azt nem találják tanácsosnak.

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* szerint Halifax angol külügyminiszter biztosította a londoni lengyel nagykövetet, hogy az angol kormány helyesli a lengyel kormány minden olyan intézkedését, melyet az ország létérdekeinek megvédésére tesz. Ezzel kapcsolatban Párizsban úgy tudják, hogy a lengyelek egyelőre nem intéznek jegyzéket a danzigi szenátushoz. Varsó nyugati szövetségeseivel teljes egyetértésben jár el a danzigi kérdésben.

Angliában és Franciaországban közleményt várnak Hitler kancellártól a béke megóvására

Párizsból jelentik: A francia lapok berlini tudósítói szerint Hitler német birodalmi vezér és kancellár a béke megóvása érdekében állítólag közleményt szándékozik intézni Franciaországhoz és Angliához. Ez — egyes lapok szerint — válasz lenne azokra a kijelentésekre, amelyeket Bonnet francia külügyminiszter Wetzek előtt tett. Illetékes berlini körökben semmit sem tudnak erről a tervről, ellenben úgy vélik, hogy ha Hitler kancellár valóban szükségét érezné annak, hogy a francia kormányhoz vagy Londonhoz közleményt juttasson el, azt bizonyára a külügyminiszter útján tenné meg.

Lengyelországban a háborús veszedelemre utalva siettetik az aratást

Kaunasból jelentik: Az egyik litván lap jelentése szerint Lengyelország lázas sietéssel szaporítja élelmiszerkészletét. A német határ közelében lakó lengyel parasztokat kötelezik, hogy

sürgősen végezzék el az aratást és betakarítást, mert háborús veszedelem áll fenn. Gdynia kikötőbe állandóan érkeznek megrakott és fölfegyverzett angol és francia hajók és Lengyelország — a lap szerint — Angliától egymilliárdháromszázmillió zlotyt kitévő kölcsönt kap hadiflottájának fejlesztésére.

Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök Belgrádból továbbutazott Berlinbe

Belgrádból jelentik: A Berlin felé utazó Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter kedden reggel 8 órakor, a menetrendszerű gyorsvonattal Belgrádba érkezett. A pályaudvaron Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter üdvözölte. A bolgár miniszterelnök útjának megszakítása nélkül továbbutazott Berlinbe.

Kiélesedett külügyi kérdések az angol minisztertanács előtt

A hét végére mégis várják a kormány átalakulását

Londonból jelentik: Az angol kormány külügyi bizottsága kedden délután több nagyfonságú kérdéssel tanácskozik. Ezek: a danzigi kérdés, az angol-lengyel katonai és pénzügyi kérdések, a moszkvai tárgyalások ügye és a tiencsini probléma. A londoni lengyel nagykövet hétfőn hosszasan tanácskozott Halifax külügyminiszterrel és kedden délelőtt Varsóba repült, hogy jelentést tegyen a helyzetről.

Londonból jelentik: A cáfolatok ellenére változatlanul tartja magát a hír, hogy Chamberlain még e héten átalakítja kormányát. A *News Chronicle* szerint nemcsak Churchill és Eden lép be az új kormányba, hanem Duff-Cooper, volt haditengerészeti miniszter is.

Apróküldetések

Allást nyel
szavanként 2 lei

Ügyesen
dolgozó kézilányokat felvesz Nagy Rózsi divatszalon, Nagyvárad, Str. Ciorogariu 21.

Szűgyártó
segédet keresek, Nagyvárad, Str. Alexandri 53. sz.

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó
udvari lakás 2 szoba, előszoba, konyha, kamara és bútorozott udvari szoba. Nagyvárad, Str. Brătianu 81.

Kétszobás,
újjonnan festett és mázolt utcai lakás szonálna kiadó. Vajna, N.-Várad, Holban-u. 22.

Különféle

szavanként 3 lei

Harisnyaszemzedést és bármily nemű harisnyajavítást olcsón vállalok. Nagyvárad, Str. Ion Ghica No. 13.

MAKLÁRY GYULA

asztalosnál, a kir. törvénytörvényes, járásbíró és több főiskola szállítójánál, üzletberendezés eladó. Nagyvárad, Szta-roveczky-u. 17.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

fűszerüzletberendezés. Nagyvárad, Cal. Victoriei 43.

FÉNYKÉPEZŐGÉP,

Zeiss Ikon filmes, 4 1/2 x 6 c-mes modern típus, jókarban, olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Andrei Muresan Nr. 18.

Befőzni való

kajszin barack, fáról szedve, 1 kg 12 lei. Nagyvárad, Tache Ionescu-utca 24.

A Paster-u. 32. számú
Des Escherolles-féle szőlő és ház parcellákra felosztva eladó. Feltételek megtudhatók: Uferbach Ervin zárgondnoknál, Nagyvárad, Moldova-utca 17. melletti, Moise Neş új utca 12.

Regény ujdonságok:

Bágyi: A kiválasztottak, kötve . . . 173 lei
Tóth: Pénztár 9-2-ig, kötve . . . 202 "
Foster: Amerika álma, füzve . . . 148 "
Kenneth: Északnyugati átjáró I. II. füzve . . . 297 "

Kállay Miklós:

Báthory István

Balanyi György bevezető tanulmányával, térképpel, műmellékletekkel. — Ara füzve 247 Lei, kötve 342 Lei.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jokaira emlékeztető gazdag aradásu fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szövevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film pereg le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzedék életét.

Dante kiadás.